

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 157 ΧΡΟΝΟΣ 33ος, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2023 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

- Έμφυλη και Ενδοοικογενειακή Βία
- Εργατικά ατυχήματα
- Ταξιδεύοντας με το γονιδίωμα

EDITORIAL

Η Ανάπαυση του Πολεμιστή!

Αφήνουμε πίσω μας μια ακόμη δικαστική χρονιά και, ανάμεσα στις τελευταίες εκκρεμότητες των γραφείων μας –που συχνά είναι και οι πιο απαιτητικές– επιτρέπουμε στην σκέψη μας να ταξιδέψει: Στο μικρό, απόμερο ακρογιάλι ή στην πολυσύχναστη πλαζ· στο σπίτι στο χωριό, που μας περιμένει υπομονετικά ολόκληρο το χρόνο ή στο άνετο δωμάτιο του ξενοδοχείου με θέα στη θάλασσα· σε μια άγνωστη χώρα που μας καλεί να την εξερευνήσουμε ή στη δροσιά του πλάτανου της πλατείας κάποιου ορεινού χωριού.

Ό,τι κι αν ποθεί ο καθένας και η καθεμιά μας, ό,τι κι αν μας συγκινεί ή μας συναρπάζει, ένα είναι βέβαιο: Μας αξίζει να κάνουμε εκείνο που, ανάμεσα στη σκληρή δουλειά, το άγχος και την εξαντλητική κούραση, ονειρευόμασταν όλους αυτούς τους μήνες, το *οφείλουμε* στους εαυτούς μας. Να ξεκουράσουμε το κορμί και το μυαλό μας –κυρίως αυτό– σαν τους πολεμιστές που αναπαύονται ανάμεσα σε δυο σκληρές μάχες. Άλλωστε, δεν συμφωνείτε πως και η καθημερινή άσκηση της δικηγορίας, συχνά μοιάζει με μάχη και μάλιστα σκληρή;

Με αυτές τις σκέψεις αποφασίσαμε να αφιερώσουμε το εξώφυλλο του τεύχους αυτού στο μοναδικό ελληνικό καλοκαίρι, που τόσο όμορφα αποτύπωσε με τον φωτογραφικό της φακό η

Ιωάννα Θεοδωράτου. Από την άλλη όμως, τα ζητήματα της επικαιρότητας δεν θα μπορούσαν να λείψουν από την ύλη μας, όπως η ζοφερή πραγματικότητα της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, με την οποία για μια ακόμη φορά ασχολήθηκε ο ΔΣΠ, στην ιδιαίτερα πετυχημένη ημερίδα που διοργάνωσε, για την οποία γράφει η **Μάρθα Κάσση**. Όπως, επίσης, η ανοιχτή πληγή των εργατικών ατυχημάτων, που μοιάζουν να μην έχουν τελειωμό, όπως επισημαίνει στο πολύ ενδιαφέρον άρθρο του ο **Γιώργος Σαπουντζάκης**. Αλλά και τα ναυάγια, που για την ασφάλισή τους και το σχετικό εθνικό και διεθνές πλαίσιο, μας ενημερώνει ο **Νίκος Κωνσταντινίδης**.

Οι καιροί αλλάζουν και η επιστήμη προχωρά με ασύλληπτη ταχύτητα, με αποτέλεσμα να ανακύπτουν διαρκώς νέες προκλήσεις, φυσικά και για εμάς τους νομικούς. Η **Λίλη Αποστολίδου** μας καλεί σε ένα «ταξίδι με το γονιδίωμα» και μας ζητά με το διήγημά της να προβληματιστούμε για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στη γενετική έρευνα. Η **Παναγιώτα Βαγενά** μας συστήνει την «κυκλική» οικονομία, την οποία αντιπαραβάλλει με την παραδοσιακή «γραμμική οικονομία». Πόσα ακόμη έχουμε να μάθουμε...

Στα καθ' ημάς, η **Θεατρική ομάδα** του Συλλόγου κατόρθωσε και φέτος να γεμίσει ασφυκτικά και μάλιστα σε δυο παραστάσεις της, το εμβληματικό

Δημοτικό Θέατρο της πόλης. Η «Δ.Ε.» ήταν εκεί και παρουσιάζει την υπέροχη δουλειά των συναδέλφων-ηθοποιών! Ο **Στέφανος Απέργης**, αντιπρόεδρος της ΕΑΝΔΙΠ, πήρε και μας μεταφέρει μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη με έναν ασκούμενο. Πόσα πράγματα άραγε έχουν αλλάξει από τον καιρό που οι παλιότεροι ήμασταν ασκούμενοι και οι ίδιοι; Οι (διπλές) βουλευτικές εκλογές τελείωσαν και ο **Γρηγόρης Γαϊτανάρος** συνοψίζει γλαφυρά το χρονικό ενός δικαστικού αντιπροσώπου. Όμως, εκλογές είχαμε και στην άσπονδη γείτονα... Ο πλέον αρμόδιος καθ' ύλην, **Δημήτρης Σταθακόπουλος**, γράφει για τον «αδιαμφισβήτητο», όπως εύστοχα τον χαρακτηρίζει, πρόεδρο Ερντογάν.

Το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας δεν θα μπορούσε παρά να χαρακτηριστεί ως κατεχοχήν τεύχος συγκίνησης. «Φταίει» για αυτό ο **Δημήτρης Πιστικός**, που αφιερώνει τις «ΣΤΙΞΕΙΣ» του στο τόσο πρόωρα χαμένο δικό μας κορίτσι, τη **Βίκυ Κατσαγώνη**, την ποιήτρια Βίκυ μας, που «ύφαινε για χρόνια τα πολύτιμα ποιητικά υφαντά της, χωρίς τυμπανοκρουσίες, παρέες, διαπλοκές και διανοητικά τεχνάσματα». Πόσο όμορφα λόγια για μια νέα αλλά τόσο ταλαντούχα ποιήτρια από έναν σπουδαίο ποιητή! «Φταίει» ακόμη ο **Θωμάς**

Σταμόπουλος, από τους πιο παλιούς συνεργάτες του περιοδικού, που χρόνια τώρα μας πρόσφερε τις εύστοχες και αιχμηρές «επισημάνσεις» του και πλέον, επίτιμος δικηγόρος, μας αποχαιρετά με το τελευταίο του, τόσο ανθρώπινο και συγκινητικό, κείμενο. Φίλε Μάκη, θα μας λείψει η

πρωτότυπη και μαχητική σου πένα, αλλά ξέρουμε πως θα είσαι πάντα κοντά στο αγαπημένο σου περιοδικό.

Η συγκίνησή μας είναι ακόμη μεγαλύτερη, γιατί πρέπει να κατευοδώσουμε δυο συναδέλφους που έφυγαν πρόσφατα από τη ζωή: Τον **Αλέξανδρο Ανδρουλάκη**, που άσκησε τη δικηγορία επί 55 ολόκληρα χρόνια και διατέλεσε πρόεδρος του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Πειραιά και τη **Γιώτα Σκλαβούνου**, επί πολλά χρόνια μαχόμενη

δικηγόρο και αγωνίστρια με αξίες και αρχές, που διακρινόταν για το χαμόγελο, την ενεργητικότητα και το χιούμορ της. Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες των δύο συναδέλφων.

Η Συντακτική Επιτροπή της Δ.Ε. εύχεται σε όλους το Καλοκαίρι αυτό να είναι το πιο όμορφο απ' όλα όσα όσα έχουν ζήσει μέχρι σήμερα.

Ηλίας Τζιτζικάκης
Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

*Νικολαΐδου-Δενδρινού Τόνια (1927-2011),
«Αρμενίζοντας για μακριά»,*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡ. ΦΥΛ. 157 ΧΡΟΝΟΣ 32^{ος}, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
<http://www.dspeir.gr>
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΗΛΙΑΣ ΚΛΑΠΠΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
itzizikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΛΙΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ
apostev@gmail.com
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ
lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αβραμίδης Γιάννης
Αλειφεροπούλου Μαρίνα
Αποστολίδου Λίλη
Βλάχος Μιχάλης
Βούτας Ιωάννης
Γαϊτανάρος Γρηγόρης
Γεωργούλια Ιωάννα
Θεοδωράτου Ιωάννα
Καρυδάς Κυριάκος
Λακούτσας Πέτρος
Μάναλης Κώστας
Μιχαλακάκος Θεόδωρος
Μπενεττάτου Νικολέττα
Πατρικοπούλου Ελένη
Πιστικός Δημήτριος
Σαουντζάκης Γιώργος
Σαρρής Θεόδωρος
Τσαγκάρη - Μπαϊζου Κική
Τσελέντης Διονύσης
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται
* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις
* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
e-mail: info@typokaragianni.gr | site: typokaragianni.gr

4

7

10

13

Editorial: Η Ανάπαυση του Πολεμιστή!	σελ. 1
Έμφυλη και Ενδοοικογενειακή Βία	σελ. 4
Εργατικά Ατυχήματα	σελ. 7
Ταξιδεύοντας με το γονιδίωμα	σελ. 10
Επιστημονική τιμητική εκδήλωση για τον Ευάγγελο Τσουρούλη	σελ. 13
Επίκαιρα ζητήματα Ναυτικού Ποινικού Δικαίου	σελ. 16
Ναυάγια και Θαλάσσια ασφάλεια: Διεθνές και Εθνικό Πλαίσιο	σελ. 18
Το ημερολόγιο ενός απατεώνα	σελ. 25
Συνέντευξη με έναν ασκούμενο	σελ. 28
Κοινή ημερίδα ΔΣΠ και Δήμου Κορυδαλλού για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά και την προστασία της πρώτης κατοικίας	σελ. 31
Οι προτάσεις του ΔΣΠ για την Ο.Χ.Ε. προς τον Δήμο Πειραιά για τα προβλήματα πρόσβασης στο νέο Δικαστικό Μέγαρο	σελ. 32
Η θερινή σύνοδος του CCBE στα Χανιά για τα προβλήματα της δικηγορίας στην Ευρώπη	σελ. 33
Επισημάνσεις – Αποχαιρετισμός	σελ. 34
Κυκλική Οικονομία	σελ. 36
Στίξεις - Στα ποιητικά τοπία της Βίκυς Κατσαγώνη (1981-2021) (Προδημοσίευση)	σελ. 38
Ο αδιαμφισβήτητος Πρόεδρος Ερντογάν	σελ. 42
Το χρονικό ενός δικαστικού αντιπροσώπου	σελ. 46
In memoriam	σελ. 47
Σκάκι	σελ. 48

Έμφυλη και Ενδοοικογενειακή Βία

Ημερίδα της 8^{ης} Απριλίου 2023

Της **Μάρθας Κάσση**
Δικηγόρου Πειραιά

Το φαινόμενο της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας αποτελεί ένα παγκόσμιο κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο έχει πλέον λάβει τραγικές διαστάσεις, λαμβάνοντας υπόψιν και την εκτεταμένη αύξηση τέτοιων καταγεγραμμένων περιστατικών κατά την περίοδο της πανδημίας του COVID-19. Οι ρίζες του εδράζονται κυρίως σε στερεοτυπικές αντιλήψεις, καταρχήν αναφορικά με τα δικαιώματα των γυναικών, οι οποίες έχουν κυριαρχήσει ανά τους αιώνες στις διάφορες κοινωνίες. Είναι ένα φαινόμενο το οποίο ταλανίζεται από τεράστιο σκοτεινό αριθμό και απροθυμία καταγγελίας εκ μέρους των θυμάτων. Χρήζει της απόλυτης προτεραιότητας των εκάστοτε κρατικών πολιτικών, οι οποίες, για να καταστούν λυσιτελείς, επιβάλλεται να εστιάζουν στην πρόληψη, με έμφαση στην οικογένεια, τα παιδιά και την εκπαίδευση και κατά δεύτερο λόγο στην καταστολή και προς τούτο, καθίσταται αναγκαία η συμμετοχή και η συνεργασία όλων των αρμό-

διων φορέων και λειτουργών.

Για το εξέχουσας σημασίας και επίκαιρο αυτό φαινόμενο, την 8^η Απριλίου 2023, ο **Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά** σε συνεργασία με την **Πρωτοβουλία Γυναικών Πειραιά** και τους **Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς και Νήσων** και συγκεκριμένα, το Δήμο Πειραιά, το Δήμο Νικαίας-Αγ. Ι. Ρέντη, το Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας, το Δήμο Κορυδαλλού, το Δήμο Περάματος και το Δήμο Σαλαμίνας, διοργάνωσε με επιτυχία **Ημερίδα με θέμα την Έμφυλη και Ενδοοικογενειακή Βία**. Η ημερίδα έλαβε χώρα στην κεντρική αίθουσα εκδηλώσεων του Πειραιϊκού Συνδέσμου.

Τη διοργάνωση της Ημερίδας χαιρέτισαν με σύντομες ομιλίες τους κατά την έναρξη, ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. **Ηλίας Κλάππας**, η εκπρόσωπος του Δήμου Πειραιά και Αντιδήμαρχος Οικονομικών του Δήμου Πειραιά, κ. **Αθηνά Γλύκα Χαρβαλάκου** και η εκπρόσωπος της Πρωτοβουλίας Γυναικών Πειραιά, κ. **Άντα Προβατάκη**.

Η Ημερίδα δομήθηκε σε 3 συνεδρίες, οι οποίες έχουν στο σύνολό τους μαγνητοσκοπηθεί και έχουν αναρτηθεί στο κανάλι που διατηρεί ο Δ.Σ.Π. στο YouTube.

Στην **1^η συνεδρία**, με συντονίστρια την Σύμβουλο του ΔΣΠ, κ. **Ισμήνη Ζώρζου** και θέμα: «**Η έμφυλη βία: φαινομενολογία, νομοθεσία και πολιτικές πρόληψης και αντιμετώπισης της έμφυλης βίας**», παρουσιάστη-

καν εισηγήσεις από την Επίκουρη Καθηγήτρια Εγκληματολογίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, κ. **Βασιλική Βλάχου**, τη Δικηγόρο, μέλος του Δικτύου Νομικών και Εμπειρογνώμονα της Ε.Ε. για την Ισότητα των Φύλων και τη μη Διάκριση, κ. **Παναγιώτα Πετρόγλου**, τον Πρωτοδίκη Πειραιώς και Εμπειρογνώμονα στον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., κ. **Αλέξανδρο Καργόπουλο** και την Εισαγγελέα Πρωτοδικών Πειραιώς και Εισαγγελέα Ενδοοικογενειακής Βίας και Ανηλίκων, κ. **Αικατερίνη Παππού**. Κατά τη **2^η συνεδρία**, με συντονιστή το Σύμβουλο του ΔΣΠ, κ. **Ηλία Τζιτζικάκη** και θέμα: «**Οι γυναικοκτονίες ως ακραία μορφή της έμφυλης βίας**», παρουσιάστηκαν εισηγήσεις από την Ιστορικό Καθηγήτρια του ΑΠΘ και μέλος της Πρωτοβουλίας Γυναικών Πειραιά, κ. **Μαρία Ρεπούση**, τη Δικηγόρο, Ψυχολόγο και μέλος της Ένωσης Δικηγόρων «Νομικά Θέματα», κ. **Φωτεινή Σόφτη** και τη Δικηγόρο και Διδάκτωρ Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας ΕΚΠΑ, κ. **Χαρά Χιόνη – Χότουμαν**. Τέλος, στην **3^η Συνεδρία**, με συντονίστρια τη Δικηγόρο, κ. **Καίτη Κυλάκου** και θέμα: «**Η έμφυλη βία στην πόλη μας:**

Υφιστάμενες δομές και προτάσεις», εισηγητές ήταν ο Προϊστάμενος Επιχειρησιακού Γραφείου της ΕΛ.ΑΣ. Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας Πειραιά, κ. **Χρήστος Κώστας**, η Νομικός του Συμβουλευτικού Κέντρου Πειραιά, ΚΕΘΙ, κ. **Γεωργία Μίλκα**, η Αντιδήμαρχος Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων του Δήμου Πειραιά, κ. **Κυριακή Μπουρδάκου**, η Ψυχολόγος-Ψυχοθεραπεύτρια και Υπεύθυνη του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών Κερατσινίου – Δραπετσώνας, κ. **Αναστασία Κανάκη** και ο Κοινωνιολόγος του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναίκας του Δήμου Σαλαμίνας, κ. **Βασίλης Ταξόπουλος**.

Οι εισηγήσεις απάντων των ως άνω ομιλητών ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσες, υψηλού επιστημονικού επιπέδου και άπτονταν καίριων θεμάτων σχετικά με το κοινωνικό φαινόμενο της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, όπως οι μορφές, το νομοθετικό πλαίσιο, η διάσταση του σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ποινική διαμεσολάβηση και οι πολιτικές πρόληψης κι ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, ενώ επίσης αναλύθηκε το ζήτημα των «γυναικοκτονιών» και της ποινικής μεταχείρισής τους, για το οποίο έλαβε χώρα γό-

διά, κ. **Έλενα Κουντουρά**, η Πρόεδρος Εφετών, κ. **Ιουλία Αργυροπούλου**, η Δημοσιογράφος και Εντεταλμένη Σύμβουλος για Θέματα Ισότητας, ως εκπρόσωπος του Δήμου Νικαίας-Αγ. Ι. Ρέντη, κ. **Δέσποινα Σωτηροπούλου**, η Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Μέριμνας και Εντεταλμένη Σύμβουλος για Θέματα Ισότητας, ως εκπρόσωπος του Δήμου Περάματος, κ. **Φιλιώ Γκλεζάκου** και η Δικηγόρος και Εντεταλμένη Σύμβουλος

νιμος επιστημονικός διάλογος. Προσέτι, οι εκπρόσωποι της ΕΛ.ΑΣ., του ΚΕΘΙ και των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς και Νήσων παρέθεσαν τις υπάρχουσες δομές και τη λειτουργία τους, καθώς και τις προτάσεις τους για την αποτελεσματική διαχείριση του φαινομένου σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επίσης, σημαντικές και αξιόλογες **παρεμβάσεις** επί του θέματος της Ημερίδας άσκησαν, η Ευρωβουλευτής, μέλος της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων FEMM του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Εισηγήτρια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην έκθεση-ψήφισμα για τον «Αντίκτυπο της Ενδοσυντροφικής Βίας και των Δικαιωμάτων Επιμέλειας στις Γυναίκες και τα Παι-

δια, κ. **Ιωάννα Καλομπράτσου**.

Την Ημερίδα παρουσίασαν η Δικηγόρος Πειραιά, κ. **Ήρα Γκαβέρα** και η γράφουσα Δικηγόρος Πειραιά και Υπ. Δρ. Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, κ. **Μάρθα Κάσση**.

Σε επόμενο τεύχος, επίκειται η δημοσίευση των εισηγήσεων που παρουσιάστηκαν κατά τις εργασίες της ανωτέρω Ημερίδας.

Του Γεωργίου Σαπουντζάκη
Δικηγόρου Πειραιά

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΟΡΙΣΜΟΣ

Κατά τη νομοθεσία μας (βλ. Ν. 551/1915) όπως ερμηνεύτηκε από τα Δικαστήρια εργατικό ατύχημα είναι συμβάν που προέρχεται από βίαιο και αιφνίδιο γεγονός κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή της και που προκάλεσε ανικανότητα για εργασία που διαρκεί περισσότερο από 4 ημέρες (Αρθρ. 1Ν. 551/1915) Η έννοια αυτή ισχύει για τους μισθωτούς για τους οποίους εφαρμόζεται η εργατική νομοθεσία και η κοινωνική ασφάλιση του ΙΚΑ. Αντίστοιχη είναι η έννοια του εργατικού ατυχήματος και στην ασφαλιστική νομοθεσία (αρθρ. 8 παρ. 4, 34 παρ. 1 αν 1846/1951) με αποτέλεσμα να έχουμε μια κοινή αντιμετώπιση ως προς το σημείο αυτό στο εργατικό και ασφαλιστικό δίκαιο.

ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Πολλά νομικά θέματα έχουν απασχολήσει τα Δικαστήριά μας κατά τον προσδιορισμό της έννοιας του εργατικού ατυχήματος. Το πιο ενδιαφέροντα από αυτά είναι: **α)** ο καθορισμός της έννοιας του εργοδότη. Υπεύθυνοι κατά τη νομολογία θεωρήθηκαν ο εργολάβος, ο υπεργολάβος, ο περαιτέρω υπεργολάβος (εις ολόκληρον) και ο προστεθείς, **β)** Η έννοια του αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του συμβάντος και της εργασίας. Αυτή έχει σταδιακά διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει και συμβάντα που δε συνδέονται με τον τόπο και τον χρόνο εργασίας. Αρκεί να υπάρχει έμμεση σύνδεση με την εργασία. Έτσι ατυχήματα θεωρούνται αυτά που συμβαίνουν κατά την ώρα

της ψυχαγωγίας, την ώρα της διαδρομής από το σπίτι στην δουλειά καθώς σε άλλες περιπτώσεις, **γ)** το θέμα της συνυπαιτιότητας. Ειδικά για την αμέλεια του εργαζομένου γίνεται δεκτό ότι αυτή δε λαμβάνεται υπόψη εφόσον ο εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ. Ο αποκλεισμός της ένστασης συνυπαιτιότητας δεν αφορά την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, **δ)** η ανικανότητα μπορεί να συνίσταται σε πνευματική ή ψυχική διαταραχή, **ε)** η σχέση ανικανότητας και προϋπάρχουσας ασθένειας δεν αποκλείει την έννοια του ατυχήματος, δηλαδή μπορεί να υπάρξει ατύχημα από επιδείνωση νόσου, από καταπόνηση του οργανισμού με παρατεταμένες υπερωρίες, από υπέρμετρη προσπάθεια που κατέβαλε ο μισθωτός για να ανταποκριθεί στους ασυνήθεις όρους εργασίας.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2020

Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικών Ατυχημάτων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το έτος 2020 από τα 3963 ατυχήματα τα περισσότερα (1093 ατυχήματα, 27,6%) συνέβησαν στον κλάδο Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου, Επισκευής Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών και ακολούθησαν τα ατυχήματα στους κλάδους της Μεταποίησης (759 ατυχήματα, 19,2%) και στις Μεταφορές και Αποθήκευση (399 ατυχήματα, 10,1%).

Αντίστοιχα, τα περισσότερα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα κατά το έτος 2020 συνέβησαν στον κλάδο των Κατασκευών (10 ατυχήματα,

24,4%) και ακολούθησαν οι κλάδοι του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου, Επισκευής Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών (9 ατυχήματα, 22%) και της Μεταποίησης (8 ατυχήματα, 19,5%)

Αναφορικά με το επάγγελμα του παθόντος εργατικό ατύχημα, από τα 3.963 ατυχήματα κατά το έτος 2020, τα περισσότερα συνέβησαν σε Ανειδίκευτους Εργάτες, Χειρώνακτες και Μικροεπαγγελματίες (1260 ατυχήματα, 31,8%), σε Χειριστές Σταθερών Βιομηχανικών Εγκαταστάσεων, Μηχανημάτων και Εξοπλισμού και Συναρμολο-

Το 2022 τα μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα ξεπέρασαν τις 13.000, πολλά εκ των οποίων έχουν οδηγήσει σε ακρωτηριασμούς με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να μην μπορούν να επιστρέψουν στην εργασία τους.

Σύμφωνα με στοιχεία του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης την εικοσαετία 1999-2009 τουλάχιστον 2.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, ενώ μόνο στον κλάδο του επισιτισμού τα τελευταία 6 χρόνια σημειώθηκαν 53 θάνατοι κυρίως διανομένων με μηχανάκι.

ΑΙΤΙΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Ερμηνεύοντας την αύξηση του αριθμού των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων τα τελευταία χρόνια, ο διοικητής της νέας Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας έκανε πρόσφατα λόγο για μία ακόμα συνέπεια της πανδημίας και του διετούς lockdown καθώς ότιμετά την

γητές (μονταδόροι) (15 ατυχήματα, 36,6%) σε Ανειδίκευτους Εργάτες, Χειρώνακτες και Μικροεπαγγελματίες (11 ατυχήματα, 26,8%) και σε Ειδικευμένους τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα (6 ατυχήματα, 14,6%).

ΑΥΞΗΣΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΤΟ 2023

Μόλις προ ολίγων ημερών τα επίσημα στοιχεία αναφορικά με τα εργατικά δυστυχήματα αποκάλυπταν ότι μόνο τους τέσσερις πρώτους τέσσερις μήνες 2023 οι νεκροί σε εργατικά ατυχήματα είχαν φτάσει τους 57, ενώ όλο το 2022, ο αριθμός των θυμάτων ήταν 104.

Το 2021 οι νεκροί από εργατικά δυστυχήματα ήταν 31, το 2020 41, το 2019 σκοτώθηκαν ή πέθαναν εν ώρα εργασίας 51 άνθρωποι, ενώ το 2018 έχασαν τη ζωή τους στη δουλειά 46 άτομα.

άρση των περιορισμών της πανδημίας όλες οι δραστηριότητες αυξήθηκαν κατακόρυφα, ενώ ταυτόχρονα χαλάρωσαν τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας. Κατά την γνώμη μας όμως, ως ασχολούμενων με το αντικείμενο αυτό υπό την έννοια της επί σειράν ετών παροχής νομικών συμβουλών στο Εργατουπαλληλικό Κέντρο Πειραιώς (Ε.Κ.Π.) αλλά και στο Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης και των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις του Λιμένος Πειραιώς, η βασική αιτία των εργατικών ατυχημάτων (ιδιαιτέρως στον χώρο των λιμενικών εγκαταστάσεων όπου εκτελούνται και οι εργασίες ναυπηγοεπισκευών) είναι η έλλειψη των μέτρων ασφαλείας, των οποίων η λήψη απαιτεί κόστος για τον εργοδότη, σε συνδυασμό με την εντατικοποίηση της εργασίας ασφαλώς με στόχο το

μέγιστο κέρδος αλλά και την προαναφερθείσα έλλειψη των επαρκών ελέγχων εκ μέρους των οργάνων της Πολιτείας, τα οποία είναι σαφώς υποστελεχωμένα. Τα αλληπάλληλα εργατικά ατυχήματα στις Λιμενικές εγκαταστάσεις του Πειραιά, με αποκορύφωμα το πρόσφατο που επισυνέβη την 29η Μαΐου 2023 στην 3η πλωτή δεξαμενή του Περάματος και είχε ως αποτέλεσμα τον ακαριαίο θάνατο ενός ατυχούς εργαζομένου και τον θάνατο άλλων δύο συναδέλφων του, επικυρώνουν το ως άνω συμπέρασμα. Προς τούτο και το Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά εξέδωσε το από 1-6-2023 σχετικό ψήφισμά του. Ομοίως το Δ.Σ. του Δ.Σ.Π. έχει ασχοληθεί και στο παρελθόν με εργατικό ατύχημα στις λιμενικές εγκαταστάσεις και μάλιστα έχει συνδράμει και οικονομικά τα θύματα.

Ο Ν. 4808/2021 έδωσε τη δυνατότητα στους εργοδότες, να διευθετήσουν τον χρόνο εργασίας του εργαζομένου και να επεκτείνουν το ωράριο εργασίας του πέραν του οκταώρου εις βάρος του περιβάλλοντος υγιεινής και ασφάλειας του εργαζομένου μέσω της εντατικοποίησης της εργασίας. Η διευθέτηση του χρόνου εργασίας μπορεί να προϋποθέτει την έγγραφη συναίνεση του εργαζομένου, πλην όμως κάτω από την πίεση του εργοδότη αυτό το εμπόδιο φαίνεται εύκολο να ξεπεραστεί. Επίσης ο ως άνω Νόμος μετέτρεψε την Επιθεώρηση Εργασίας σε ανεξάρτητη αρχή που δεν υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και δεν λογοδοτεί πουθενά, ενώ είναι εμφανώς υποστελεχωμένη με αποτέλεσμα οι έλεγχοι που πραγματοποιεί που ούτως ή άλλως δεν ήταν συχνοί να μειωθούν και άλλο.

Νόμος έδωσε τη δυνατότητα σε μη αδειούχους εργάτες να εργάζονται σε ηλεκτρολογικά έργα υπό τη δικαιολογία ότι θα εργάζονται στο έδαφος και όχι πάνω στο στύλο.

Επίσης νόμος αφορά εκείνους οι οποίοι μπορούν να χειρίζονται ανυψωτικά μηχανήματα χωρίς να έχουν σχετική άδεια. Ειδικότερα σύμ-

φωνα με ψηφισθείσα διάταξη του Ν. 4982/2022 μη αδειούχοι χειριστές έχουν τη δυνατότητα πλέον να χειρίζονται ανυψωτικά μηχανήματα βάρους μέχρι 2,5 τόνων. Αυτό αφορά το 90% των χειριστών.

Το πλαίσιο που ισχύει με τους τεχνικούς ασφαλείας δεν ευνοεί την αποτροπή των εργατικών ατυχημάτων. Ειδικότερα, ο τεχνικός ασφαλείας είναι ιδιώτης, δεν είναι υπεύθυνος για να κάνει έλεγχο σε μία επιχείρηση. Ο ρόλος του είναι συμβουλευτικός. Βέβαια ο εργοδότης θεωρητικά έχει την υποχρέωση να ακολουθεί τις οδηγίες του τεχνικού ασφαλείας. Αλλά εάν δεν αρέσει σε κάποιον εργοδότη η περιγραφή μίας κατάστασης του τεχνικού ασφαλείας σε μία επιχείρηση, επιλέγουν απλώς να τον αντικαταστήσουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Υπάρχει μεγάλη αύξηση των εργατικών ατυχημάτων τα τελευταία χρόνια και ιδίως τα τελευταία δύο χρόνια, θανατηφόρων και μη. Επίσης το νέο Νομικό πλαίσιο όχι μόνο δεν βοήθησε να δημιουργηθεί περιβάλλον υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας, αλλά επιδείνωσε την κατάσταση ειδικά την τελευταία διετία. Επίσης υπάρχει σχέση εξάρτησης του τεχνικού ασφαλείας, ο οποίος αμείβεται από τον εργοδότη σε μία επιχείρηση, άρα το έργο του δυσχεραίνεται.

Ταξιδεύοντας με το γονιδίωμα

Της **Λίλης Αποστολίδου**
Δικηγόρου Πειραιά

Είμαι η Μαρία, είμαι στα δεκαεννέα, στο δεύτερο έτος της Νομικής. Πληροφορίες όπως ότι ολοκληρώθηκε η αποκωδικοποίηση του πλήρους ανθρώπινου γονιδιώματος ή ότι ιδρύθηκε το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΟΝΙΔΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ δεν θα έπρεπε να με αφορούν. Εξάλλου στο σχολείο αντιπαθούσα τη Βιολογία. Αλλά εκείνη τη Δευτέρα σηκώνομαι όρθια στο αμφιθέατρο την ώρα του Συνταγματικού. Είναι η γνώση του ατομικού μας γονιδιώματος δικαίωμά μας ρωτάω; Και πώς θα το διεκδικήσουμε; Η σκέψη δεν είναι δική μου. Τη διάβασα στο άρθρο ενός σπουδαίου επιστήμονα, του Στυλιανού Αντωνάκη¹ και από τότε δεν μου φεύγει από το μυαλό. Υποβάλλω την ερώτηση με φόρτιση, η αίθουσα είναι ηλιόλουστη κι εγώ αισθάνομαι πως κατακτώ τη νέα εποχή. Μερικοί από τους συμφοιτητές μου με ακούνε αδιάφορα, κάποιοι άλλοι όμως σπεύδουν να επιδοκιμάσουν. Το μεσημέρι η συζήτηση στην παρέα ανάβει. Τους εξηγώ με ζήλο νεοφώτιστου-ή τουλάχιστον νομίζω ότι τους εξηγώ- όσα έχω μάθει τις τελευταίες μέρες. Η Σοφία είναι κατηγορηματική. Πρέπει να γίνει άμεσα υποχρέωση του κράτους να εντάξει την παροχή γενετικών διαγνώσεων στο δημόσιο σύστημα υγείας. Ο Θάνος δανείζεται το περισπούδαστο ύφος μου και προσθέτει νέους υπότιτλους για τη συζήτησή μας. Γονιδίωμα και προσωπικά δεδομένα. Γονιδίωμα και πατέντες. Γονιδίωμα και... Τι τα γονίδια πατεντάρονται; τον διακόπτει έκπληκτη η Σοφία. Την απάντηση

δεν την παίρνει από εμάς αλλά από μια μικρόσωμη γυναίκα με πορτοκαλιά μαλλιά που παρεισφρέει ακάλεστη στη συζήτηση. Με αυθάδικο ύφος απαιτεί ν' ακούσουμε λέξη προς λέξη την ιστορία της:

-Τα μαλλιά μου, λέει, από κάποια ιδιοτροπία της φύσης αλλάζουν δύο φορές τον χρόνο χρώμα. Μετά από σοβαρή σκέψη αποφάσισα πριν μερικά χρόνια να δωρίσω το γονίδιο της ποικιλοχρωμίας της τρίχας μου σ'ένα γνωστό ιατρό-ερευνητή. Η έρευνά του θα χρηματοδοτούνταν αποκλειστικά από δημόσιους πόρους. Περνάει ο καιρός και να που ξαφνικά μαθαίνω ότι ο ιατρός έφτιαξε μια πατέντα φαρμακευτικής τεχνολογίας για την αλλαγή του χρώματος των μαλλιών και παραχώρησε έναντι αστρονομικής αμοιβής τα δικαιώματα αποκλειστικής χρήσης της σε μια μεγάλη φαρμακευτική εταιρεία. Φυσικά απευθύνθηκα σε δικηγόρο, θα διεκδικούσα αποζημίωση για την εξαπάτησή μου. Εγώ είχα συμφωνήσει με τον ιατρό να δωρίσω το γονίδιό μου για το κοινό καλό, να διατεθεί ως δημόσιο αγαθό και όχι για να μοσχοπουλιούνται τα προϊόντα του σαν να επρόκειτο για ένα ακόμη εμπόρευμα. Στον πρώτο και μοναδικό μας ραντεβού μας ο δικηγόρος ήταν εντελώς αρνητικός. Μου τόνισε ότι στο συμφωνητικό που είχα υπογράψει αναφερόταν ρητώς ότι είχα δωρίσει το γονίδιό μου για κάθε εν γένει χρήση. Με πείσμωνσαν τα λόγια του. Αν δεν μπορούσε να διεκδικήσει αποζημίωση, ας έβρισκε έναν τρόπο να ακυρώσει την ίδια την

πατέντα. Στο κάτω-κάτω, τον ρώτησα, πώς μπορεί μια εταιρεία ακόμη και εν γνώσει μου να μονοπωλεί τα γονίδιά μου; Αν δεν κάνω λάθος ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διαρκεί για 20 ολόκληρα χρόνια. Ο δικηγόρος μου αράδιασε ένα σωρό πληροφορίες. Εν ολίγοις μου εξήγησε ότι ένα γονίδιο που έχει απομονωθεί από το ανθρώπινο σώμα μπορεί ν' αποτελέσει αντικείμενο διπλωματικής ευρεσιτεχνίας εφόσον τροποποιηθεί επαρκώς ώστε να διαφέρει από τη φυσική του κατάσταση. Στο πνεύμα αυτό κινούταν η νομοθεσία και η νομολογία διεθνώς και επομένως δεν υπήρχαν και πολλά περιθώρια για την υπόθεσή μου. Η Ελλάδα, συμπλήρωσε, είχε ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο τη Σύμβαση για το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και την Οδηγία 98/44/ΕΚ με τον ν. 1607/1986 και το Π.Δ. 321/2001 αντιστοίχως. Συνέχισα να επιμένω. Άλλος λόγος ν' ακυρωθεί η πατέντα δεν υπήρχε; Πληρούται σίγουρα η έννοια της εφεύρεσης; Γιατί είχα διαβάσει και για περιπτώσεις που η έννοια της εφεύρεσης καταστρατηγείται. Περνούσε η ώρα και ο δικηγόρος δεν έκρυβε πια την απελπισία του, σίγουρα του έτρωγα χρόνο από το επόμενο ραντεβού του. Κατάλαβα τελικά πως θεωρούσε την υπόθεσή μου εντελώς χαμένη, ίσως και να σκέφτηκε ότι μεγαλοπιάνομαι. Άλλωστε η υπόθεσή μου δεν αφορούσε παρά τρίχες.

-Εσείς τι νομίζετε; Η γυναίκα απευθύνει την ερώτηση τώρα σ' εμάς. Εμείς τι; λέμε με μια φωνή. Εκείνη όμως βιάζεται να συνεχίσει. Φανταστείτε, μας ζητάει, μια σφιχτή αλυσίδα από ανθρώπους, έχουν όλοι την ίδια σπάνια και ανίατη ασθένεια. Δίπλα της μια ενθουσιώδης αλυσίδα από επιστήμονες αρχίζει να ερευνά το γονίδιο της ασθένειάς τους. Όσο η έρευνα προ-

χωράει, τόσο φουντώνει και η ελπίδα των ανθρώπων. Απροσδόκητα όμως και από το πουθενά ξεσπάει ένα σούσουρο. Δεν είναι, βλέπεις, αυτόνομο ότι οι ερευνητικές ομάδες έχουν πάντα πρόσβαση στο κοινό κεκτημένο. Υπάρχουν και περιπτώσεις που η πληροφορία είναι κλειδωμένη με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Έτσι φαίνεται να συμβαίνει κι εδώ. Στο άκουσμα της είδησης η αλυσίδα των ανθρώπων κλυδωνίζεται, έχουν σοβαρές ενδείξεις ότι η έρευνα θα επιβραδυνθεί, δεν θα προλάβουν. Οι πιο ψύχραιμοι ζητούν ρεαλισμό, οι πιο αποφασιστικοί επικαλούνται το

καλό των επόμενων γενεών, οι περισσότεροι όμως δηλώνουν ότι δεν τους περισσεύει πια η υπομονή. Τι θα συμβεί μετά ποιος είναι σε θέση να πει; Οι τελευταίες λέξεις της χάνονται μέσα σ' ένα ανυπόφορο βόμβο. Μας έχει συμβεί κάτι αναπάντεχο. Βρισκόμαστε και οι τρεις μας μέσα σε μια διπλή έλικα που περιστρέφεται ανέμελα στην ατμόσφαιρα. Είμαστε μέσα στο DNA φωνάζει σαν μαγνητισμένη η Σοφία. Από κάτω μας παρελαύνουν άρθρα και νομοθετήματα. Οι παγκόσμιες διακηρύξεις για το ανθρώπινο γονιδίωμα και τα ανθρώπινα γενετικά δεδομένα. Το άρθρο 4 Π.Δ.321/2001 Ολόκληρος ο GDPR. Τα άρθρα 57 και 947 ΑΚ. Στο κέντρο της πομπής τα άρθρα 2,5 και 106 του Συντάγματος. Δεν είναι όλα τα άρθρα

με θριαμβευτικά πρόσωπα, κάποια δείχνουν σκεπτικά ακόμη και αμήχανα.

Όταν προσγειωνόμαστε, η γυναίκα μάς πλησιάζει φουριόζα. Τι νομίζετε ότι κάνετε; Έτσι θα φτιάξετε έναν νομικό χάρτη για το γονιδίωμα; Κοιταζόμαστε. Η γυναίκα είχε δει πιο μακριά και από την επιθυμία μας. Ο Θάνος απαντάει για όλους μας. Μα θα πάρουμε μαζί μας φοιτητές απ' όλες τις σχολές, θ' απευθυνθούμε στους μεγαλύτερους επιστήμονες, θα συγκροτήσουμε μια διεπιστημονική ομάδα, θα θέσουμε τις βάσεις για τα νέα νομοθετήματα. Η γυναίκα σηκώνει αδιάφορα τους ώμους της. Αν δεν πάρετε μαζί σας τον άνθρωπο, δεν θα καταφέρετε τίποτε. Απομακρυνόμαστε. Είμαστε πολύ νέοι για να πάρουμε τοις μετρητοίς τα λόγια της. Εμείς θα τα κατορθώσουμε όλα. Η διπλή έλκα γίνεται προς στιγμή τετραπλή. Στεκόμαστε με θαυμασμό μπροστά στις φωτισμένες σπείρες της. Ένα νέο ταξίδι ξεκινά και εμείς είμαστε μέρος του.

Σημείωση: Οι γονιδιακές θεραπείες μάχονται τις ασθένειες στη βιολογική τους καρδιά, όμως το υψηλό κόστος τους καθιστά συχνά πολύ δύσκολο αν όχι ανέφικτο να συμπεριληφθούν στα δημόσια συστήματα υγείας. Αδιαμφισβήτητα συντείνει στο υψηλό κόστος η κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας από τις βιοτεχνολογικές εταιρείες. Και είναι γεγονός ότι η παροχή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας δημιουργεί τα κίνητρα για ανακάλυψη, καινοτομία αλλά και χρηματοδότηση της πολυδάπανης έρευνας, η οποία χωρίς τη διάθεση υψηλών κονδυλίων είναι αδύνατον να διεξαχθεί. Ωστόσο ο κίνδυνος του αποκλεισμού των οικονομικά ασθενέστερων στην εποχή της Γο-

νιδωματικής από τα θεαματικά της επιτεύγματα καθιστά επιτακτική την ανάγκη οι κοινωνίες να επανατοποθετηθούν για τα ζητήματα αυτά. Άλλωστε η γενικά παραδεδεγμένη αξία ότι η επιστημονική γνώση είναι κοινό κεκτημένο δοκιμάζεται σοβαρά από τον αποκλεισμό της γενετικής ιατρικής έρευνας σε πληροφορίες που είναι κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Μια νέα ερευνητική ομάδα που θα χρειαστεί την πληροφορία θα είναι αναγκασμένη να πληρώσει σημαντικά ποσά σε άδειες εκμετάλλευσης κλπ ώστε να μπορέσει-εάν το καταφέρει- να την χρησιμοποιήσει στα πειράματά της. Θέματα λοιπόν όπως η μείωση του χρόνου προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας στις γενετικές έρευνες καθώς και η θέσπιση αυστηρότερων κριτηρίων για το τι συνιστά αντικείμενο προστασίας πρέπει να επανεξεταστούν. Στο τέλος-τέλος όλα πρέπει να ερμηνεύονται υπέρ του ανθρώπου και οι σύγχρονες κοινωνίες έχοντας μόλις βγει από μια πανδημία έχουν ένα παραπάνω λόγο για να μην το ξεχνούν.

1. Το ατομικό γονιδίωμα είναι δικαίωμα του ανθρώπου; Άρθρο του Στυλιανού Αντωνανάκη στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» 4/1/2023.

Επιστημονική τιμητική εκδήλωση για τον Ευάγγελο Τσουρούλη

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά διοργάνωσε στις 12-6-2023 Τιμητική Επιστημονική Εκδήλωση προς τιμήν του Ευάγγελου Τσουρούλη, πρώην Προέδρου CCBE και πρώην Αντιπροέδρου Δ.Σ.Π. με θέμα CCBE-ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ και κεντρικό ομιλητή τον **Παναγιώτη Περάκη**, Πρόεδρο του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Δικηγορικών Συλλόγων (CCBE). Για τον τιμώμενο μίλησαν ο **Ηλίας Κλάπ-**

Σύμβουλος Δ.Σ.Π., μέλος της Ελληνικής Αντιπροσωπείας του CCBE ενώ παρευρέθηκαν όλοι οι διατελέσαντες Έλληνες Πρόεδροι του CCBE, ο **Νικόλαος Κουτρομπής** που ανέλαβε το αξίωμα αυτό το 1989, ο **Σωτήριος Φέλιος** το 1999, ο τιμώμενος **Ευάγγελος Τσουρούλης** το 2013 καθώς και ο νυν Πρόεδρος **Παναγιώτης Περάκης**

Η εκδήλωση ξεκίνησε με την άκρως ενδιαφέρουσα ομιλία του Προέδρου του CCBE Παναγιώτη

Περάκη, ο οποίος αφού ευχαρίστησε δημοσίως τον Ευάγγελο Τσουρούλη για το σημαντικότερο έργο και την προσφορά του εξέθεσε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η δικηγορία όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και διεθνώς. Η ανεξαρτησία των δικηγόρων και των Δικηγορικών Συλλόγων, η επίθεση και αμφισβήτηση του δικη-

Ο κ. Ηλίας Κλάππας, Πρόεδρος ΔΣΠ απονέμει τιμητική πλακέτα στον τιμώμενο πρώην Πρόεδρο του CCBE κ. Ευάγγελο Τσουρούλη, δικηγόρο Πειραιά

πας, Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, ο **Γρηγόριος Τιμαγένης**, Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης Ναυτιλιακών Δικηγόρων, ο **Νικόλαος Κουτκιός**, Επικεφαλής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας του CCBE, η **Άννα Αλευρομύτη-Αλεξανδροπούλου**, επίτιμη Αντιπρόεδρος Δ.Σ.Π. Την εκδήλωση συντόνισε η **Μαρία Σταματογιάννη**,

γορικού απορρήτου, η επικίνδυνη ταύτιση του δικηγόρου με τον πελάτη του, ο ανταγωνισμός από μη δικηγόρους είναι μερικές από αυτές. Μεγαλύτερη πρόκληση, όμως τόνισε, είναι η πρόκληση της σύγχρονης τεχνολογίας και ειδικά εκείνη της τεχνητής νοημοσύνης. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε δεν μπορεί να γνωρίζει

κανείς αν η τεχνητή νοημοσύνη θ' αντικαταστήσει τελικά την δικηγορία, οι δικηγόροι όμως που χρησιμοποιούν τη τεχνητή νοημοσύνη θ' αντικαταστήσουν σίγουρα αυτούς που δεν τη χρησιμοποιούν. Τέλος παρουσιάζοντας το έργο του CCBE ανέπτυξε μεταξύ των άλλων τη σημαντική προσπάθεια που έχει συντελεστεί για την εκπόνηση μιας Σύμβασης για την προστασία του δικηγορικού επαγγέλματος, η οποία ευελπιστεί ότι θα έχει ψηφιστεί μέχρι τα τέλη 2004 αρχές 2005.

Στη συνέχεια ακολούθησε η ομιλία του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, Ηλία Κλάππα. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Ευάγγελος Τσουρούλης εκλέχθηκε Πρόεδρος του CCBE το 2013, την εποχή δηλαδή των μνημονίων, όπου το διεθνές κλίμα για την Ελλάδα ήταν ιδιαίτερα εχθρικό. Κλήθηκε ν' αντιμετωπίσει πραγματικά φλέγοντα θέματα, όπως η κατάργηση της παράστασης στα συμβόλαια, η κατάργηση των προεισπράξεων, η προσπάθεια να καταργηθεί το αυτοδιοίκητο των δικηγορικών συλλογών και να

μετατραπούν σε συνδικαλιστικά σωματεία και προσέφερε στη διατήρηση των κεκτημένων του δικηγορικού επαγγέλματος στην Ελλάδα. Στην ομιλία του ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π. ασχολήθηκε επίσης με τη σχέση τεχνολογίας και θεμελιωδών ελευθεριών καθώς και τον ρόλο που το δίκαιο καλείται να παίξει στις νέες ανακαλύψεις της βιολογίας και τις νέες εφαρμογές της γενετικής μηχανικής ώστε να μην χρησιμοποιηθούν εις βάρος των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Τόνισε επίσης την ανάγκη εναντίωσης απέναντι σε κάθε προσπάθεια υποκατάστασης του δικαστή και του ανθρώπου από μια πληροφορική μηχανή καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν δικονομικά δικαιώματα στο βαθμό που η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της δικαιοσύνης μπορεί να οδηγήσει μερικώς ή ολικώς σε κατάργηση της αρχής της προφορικότητας της δίκης.

Στην προσωπικότητα και στο πολυσχιδές έργο του Ευάγγελου Τσουρούλη αναφέρθηκαν επίσης ο κ. **Γρηγόριος Τιμαγένης**, ο κ. **Νικόλαος Κουτκιός** και η κ. **Άννα Αλευρομύτη-Αλεξανδροπούλου**

στις ενδιαφέρουσες και παραστατικές ομιλίες τους.

Ο **Ευάγγελος Τσουρούλης** γεννήθηκε στο Κάιρο της Αιγύπτου από Έλληνες γονείς και τελείωσε το σχολείο στη Ροδεσία (σημερινή Ζιμπάμπουε) Στα μαθητικά του χρόνια υπήρξε πρωταθλητής στο άλμα εις ύψος. Σπούδασε Νομικά στο Αγγλικό Πανεπιστήμιο του Cape town της Νότιας Αφρικής, το οποίο τότε ήταν Παράρτημα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Τη δικηγορική του καριέρα τη ξεκίνησε στη Ροδεσία, την οποία χώρα αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το 1974 λόγω του εμφυλίου και να έρθει στην Ελλάδα. Έκτοτε δικηγορεί ως συνεργάτης του γνωστού γραφείου Ρεδιάδη με απασχόληση σε υποθέσεις κατεχοχόν ναυτικού δικαίου. Είχε μια ιδιαίτερη επιτυχημένη καριέρα και συνέβαλε σημαντικά στη διαμόρφωση της νομολογίας στον χώρο του ναυτικού δικαίου στην αναγνώριση αποφάσεων και διαιτητικών αποφάσεων στην Ελλάδα κυρίως Αγγλικών. Διετέλεσε Προξενικός ακόλουθος της Ελλάδας στη Ροδεσία καθώς και επί σειρά ετών Πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Ομογενών Ζιμπάμπουε, Ζάμπια, Μαλάουϊ, Μοζαμβίκης. Είναι Μ.Πρωτέκδικος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά του οποίου υπήρξε και Αντιπρόεδρος εργάστηκε σκληρά και ακατάπαυστα και προσέφερε σημαντικό έργο ενώ στάθηκε κοντά στους νέους δικηγό-

ρους, στους οποίους φρόντιζε πάντα να προσφέρει ευκαιρίες. Με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Σ.Π. ανέλαβε την εκπροσώπηση του Δ.Σ.Π. στην ελληνική αντιπροσωπεία του CCBE ενώ ως Πρόεδρος του CCBE μεταξύ των άλλων συνέβαλε καθοριστικά στην ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Δικηγόρων, εξέδωσε Πρακτικό Οδηγό Δικηγόρων για την παράσταση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έκανε παρεμβάσεις σε καίρια ζητήματα. Όλοι οι ομιλητές εξήραν το ήθος, τη σεμνότητα, τη μαχητικότητα, τον δυναμισμό, την ευγένεια και τον ενωτικό λόγο του Ευάγγελου Τσουρούλη. Ο Ευάγγελος Τσουρούλης επί πενήντα και πλέον χρόνια τίμησε και τιμάει τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά και την δικηγορία γενικά.

Στην εκδήλωση τιμήθηκε και ο εν ενεργεία Πρόεδρος του C.C.B.E. **Παναγιώτης Περάκης**, ενώ παρευρέθηκε σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Σ.Π. και, επίσης, μεταξύ πολλών άλλων, οι πρώην Πρόεδροι Δ.Σ.Π. **Στέλιος Μανουσάκης** και **Γιώργος Σταματογιάννης**, ο πρώην Πρόεδρος Δ.Σ.Α. **Ιωάννης Αδαμόπουλος** και πλήθος Δικηγόρων και Δικαστών.

Στιγμιότυπο από την αίθουσα του ΔΣΠ

Επίκαιρα ζητήματα Ναυτικού Ποινικού Δικαίου

Ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

Με μεγάλη συμμετοχή και επιτυχία πραγματοποιήθηκε η Ημερίδα με θέμα «**Επίκαιρα Ζητήματα Ναυτικού Ποινικού Δικαίου**» που διοργάνωσε ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ποινικού Δικαίου, την Ελληνική Ένωση Ναυτικού Δικαίου και την Ελληνική Ένωση Ναυτιλιακών Δικηγόρων, το Σάββατο 27 Μαΐου 2023, στην Κεντρική Αίθουσα Τελετών του Πειραιϊκού Συνδέσμου. Τα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τη θαλάσσια ρύπανση, το ναυτικό ατύχημα, αξιόποινες πράξεις από μεταφόρτωση στην ανοικτή θάλασσα, καθώς και την αρμοδιότητα των Δικαστηρίων Πειραιά σε αδικήματα σχετιζόμενα με ναυτικές διαφορές. Το επίπεδο των επιστημονικών εισηγήσεων που αναπτύχθηκαν ήταν ιδιαίτερα υψηλό. Ανάμεσα στους **διακεκριμένους ομιλητές** που συμμετείχαν συμπεριλαμβάνονταν ο κ.**Πολυχρόνης Τσιρίδης**, Δικηγόρος Πειραιά, ο οποίος είχε την επιστημονική επιμέλεια της εκδήλωσης, ο κ.**Ιωάννης Ηρειώτης** Αντιπρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων, ο κ.**Ιωάννης Ανδρουλάκης** Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ, ο κ.**Δημήτριος Γκύζης** Αντεισαγγελέας Εφετών Αθηνών, ο κ.**Πολυχρόνης Περιβολάρης** Αντιπρόεδρος Δ.Σ.Π. και ο κ.**Χρήστος Βρούστης** Δικηγόρος Πειραιά. Στον χαιρετισμό του ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά **κ. Ηλίας Κλάππας** μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στα εξής: «Η σημερινή Ημερίδα επιτυγχάνει να δημιουργήσει μία επιστημονική γέφυρα μεταξύ του Ναυτικού Δικαίου με ιδιαίτερα τονισμένο τον ιδιωτικό του χαρακτήρα και του Ποινικού Δικαίου με σαφώς εξέχοντα τον δημόσιο χαρακτήρα του δικαίου αυτού. Σε μία εποχή αυξανόμενων προκλήσεων, στόχος είναι η επίτευξη της μέγιστης ασφάλειας στη θαλάσσια κυκλοφορία προσώπων και αγαθών, συνιστάμενη σε ασφάλεια μεταφορών, ασφάλεια επιβατών και εργαζομένων πληρωμάτων, προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, προστασία από εγκληματικές

δραστηριότητες επί ή δια της θαλάσσης». Τις εργασίες της Ημερίδας συντόνισαν ο κ. **Ιωάννης Γιαννίδης**, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ και ο κ. **Ιωάννης Χαμηλοθώρης** Αρεοπαγίτης ε.τ., ενώ την οργανωτική επιμέλειά της είχε η κα **Ισμήνη Ζώρζου** Σύμβουλος Δ.Σ.Π. **Την εκδήλωση τίμησαν** με την παρουσία τους ο κ.Ιωάννης Μώραλης Δήμαρχος Πειραιά, ο κ. Κων/νος Κατσαφάδος Βουλευτής, πρώην Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ο κ. Νικόλαος Μανωλάκος πρώην Βουλευτής. Από το δικαστικό σώμα παρευρέθηκαν η κα Ζαμπέτα Στράτα Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου, η κα Ερασμία Λιούλη Αρεοπαγίτης, ο κ. Ιωάννης Αποστολόπουλος Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Δ/νσης Εφετείου Πειραιά, κ. Ευάγγελος Καίσαρης Προϊστάμενος Εισαγγελίας Εφετών, ο κ. Αλκιβιάδης Φερεσίδης Εφέτης Πειραιά, ο κ. Δημήτριος Σαββαΐδης Εισαγγελέας Εφετών, η κα Ειρήνη Μαραγκάκη Προϊσταμένη Εισαγγελίας Πρωτοδικών, ο κ. Δήμος Χρυσός Πρόεδρος Τριμ. Συμ/λίου Δ/νσης Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, ο κ. Γιώργος Παντελίδης Πρόεδρος Πρωτοδικών Πειραιά, η κα Ελισσάβη

Σπυροπούλου Πρωτοδίκης Πειραιά, ο κ. Γ. Δανιάς Πρωτοδίκης Πειραιά, η κα Αντωνία Σοφικίτου Προϊσταμένη Πταισματοδικείου Πειραιά και ο Γεώργιος Δουβλέκας Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών Στρατιωτικής Δικαιοσύνης, η κα Παναγιώτα Κλειτσάκη Αντιπρόεδρος της Ένωσης Λειτουργών Στρατιωτικής Δικαιοσύνης, η κα Αναστασία Περιστεράκη τ. Αρεοπαγίτης, ο κ. Βασίλειος Μαρκής Επίτιμος Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.Επίσης, παρευρέθηκαν από την Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων το μέλος κα Ιωάννα Αναστασοπούλου, η κα Ελευθερία-Ιωάννα Θεοδοσοπούλου εκπρόσωπος Δ/νσης Ναυτικής Εργασίας Υ.Ε.Ν., ο Ναύαρχος ε.α κ. Ζουμπούλης, η Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής Αθηνών & Πρόεδρος του Ναυτικού Συνεδρίου του Δ.Σ.Π. κα Λία Αθανασίου, ο κ. Αλέξανδρος Δημάκης Καθηγητής Ποινικού Δικαίου στο ΕΚΠΑ, ο κ. Γεώργιος Δανιήλ Καθηγητής Τμήματος Ναυτικών Σπουδών στο ΠΑ.ΠΕΙ., ο Διοικητής NAT κ. Κων/νος Τσαγκαρόπουλος και ο πρώην Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. Στυλιανός Μανουσάκης.

Ναυάγια και Θαλάσσια ασφάλεια: Διεθνές και Εθνικό Πλαίσιο

Του **Νικολάου Θ. Κωνσταντινίδη**,
Δρ.Ν. Δικηγόρου –
Νομικού Συμβούλου Ο.Λ.Π. Α.Ε.¹

Η ύπαρξη ναυαγίων και γενικότερα η θαλάσσια ασφάλεια παραμένει ένα ζήτημα, εξόχως, επίκαιρο και σύνθετο, το οποίο δύναται να ανιχνευθεί, κατ' αρχήν στο επίπεδο του Διεθνούς Δικαίου (1) και στη συνέχεια στο επίπεδο του Εθνικού Δικαίου (2).

1. ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

Α. ΔΙΚΑΙΟ Ε.Ε.

Ο Κανονισμός 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 15-2-2017 (L 57/2017) προβλέπει, μεταξύ άλλων τα εξής: «**Άρθρο 4 παρ. 2** Οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν μόνο τα εξής: ε) τη συμμόρφωση με τις απαιτή-

σεις ως προς την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών ή την ασφάλεια και προστασία του λιμένα ή της πρόσβασης σε αυτόν, των εγκαταστάσεών του, του εξοπλισμού και των εργατών και άλλων προσώπων, στ) τη συμμόρφωση με τις τοπικές, εθνικές, ενωσιακές και διεθνείς περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Άρθρο 7 Υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν να επιβάλλουν στους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που αφορούν λιμενικές υπηρεσίες και δύνανται να παραχωρούν το δικαίωμα επιβολής τέτοιων υποχρεώσεων στον διαχειριστικό φορέα του λιμένα ή στην αρμόδια αρχή, προκειμένου να εξασφαλίζουν τουλάχιστον ένα από τα εξής: δ) την ασφάλεια, προστασία και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών υπηρεσιών».

Β. ΔΙΚΑΙΟ ΚΡΑΤΩΝ

(α) Το Γαλλικό Δίκαιο² προβλέπει, μεταξύ άλλων, έκπτωση των δικαιωμάτων κυριότητας του πλοιοκτήτη με απόφαση της αρμόδιας διοικητικής

1. Το παρόν αποδίδει εισήγηση, η οποία παρουσιάστηκε την 2-4-2023 στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά στα πλαίσια του 24ου Συνεδρίου της Ένωσης Ποινικολόγων και Μαχόμενων Δικηγόρων (στην Ενότητα Ναυτικό-Ναυτικό Ποινικό Δίκαιο).

2. Ordonnance n. 2011-204 du 24 février 2011.

Αρχής, προνομιακή θέση στην ικανοποίηση των σχετικών απαιτήσεων ιδιωτών διασωστών και διοικητικής Αρχής, άμεση επέμβαση Κράτους και λιμενικής Αρχής σε περίπτωση επείγοντος. Ειδικότερα σύμφωνα με το: «*Section 1: Dispositions générales Article L5142-2 Dans les cas prévus par l'article L. 5242-18 ou lorsque l'existence de l'épave remonte à plus de cinq ans, la déchéance des droits du propriétaire peut être prononcée par décision de l' autorité administrative compétente*

Section 2: Dispositions relatives aux navires abandonnés et aux épaves

Article L5242-16 En cas d' urgence, l' intervention peut être exécutée d'office sans délai.

Article L5242-18 Lorsque le propriétaire de l'épave est inconnu ou lorsque, il refuse ou néglige de procéder aux opérations de sauvetage, de récupération, d'enlèvement, de destruction ou à celles destinées à supprimer les dangers

que présente cette épave, l'Etat ou l'autorité portuaire mentionnée à l'article L. 5331-5, selon le cas peut intervenir d'office, aux frais et risques du propriétaire.»

Πρέπει, να σημειωθεί, εξάλλου, ότι τα τραγικά αποτελέσματα στο οικολογικό περιβάλλον από τα **ναυάγια ERIKA (1999) και PRESTIGE (2002)** έδωσαν την αφορμή για την έκδοση **μίας πρωτοποριακής³ νομολογίας**.

Αξιοσημείωτη είναι, επίσης, στο Γαλλικό Δίκαιο, **η αρχή του αναπαλλοτρίωτου του δημόσιου θαλάσσιου/ λιμενικού χώρου** «*Le principe d'inaliénabilité du domaine public maritime*».⁴

Εξάλλου, η επίδραση του δημόσιου χαρακτήρα του Γαλλικού Δικαίου, στα ζητήματα προστασίας της ασφαλείας και του θαλασσίου περιβάλλοντος, είναι εμφανής και στο **Βελγικό Δίκαιο**, όπου ισχύει ακόμη, παρά τις, εν εξελίξει, αντιρρήσεις της Commission, ειδική νομοθεσία για τους κυριότερους, δημοσίου χαρακτήρα, Φλαμανδικούς Λιμένες. Ειδικότερα το σχετικό Διάταγμα «*Décret portant sur la politique et la gestion des ports maritimes*» της 2-3-1999 προβλέπει μεταξύ άλλων ότι: «*Art. 2: 2° compétences administratives portuaires: a) la gestion et l'exploitation du domaine portuaire public et privé; Art. 5. § 1er. Les personnes morales participant dans la régie portuaire ont un caractère de droit public Art. 14. De chaque régie portuaire qui*

3. βλ. ενδεικτικά, την απόφαση Δ.Ε.Κ. (Υπόθεση C-188/07) της 24- 6- 2008, την απόφαση Cour de Cassation της 17-12- 2008 και την απόφαση Conseil d'Etat της 10- 4- 2009, όπου κρίθηκε, ότι, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι, είτε παραγωγός, είτε πωλητής, είτε εκναυλωτής, ευθύνεται ως πρότερος κάτοχος αποβλήτων (détenteur antérieur des déchets), δηλ. του πετρελαίου από ένα ναυάγιο, εφ' όσον: α) τόσο, οι υπεύθυνοι σύμφωνα με τις Διεθνείς Συμβάσεις, όσο και τα Διεθνή Ταμεία (Funds), αδυνατούν να καταβάλλουν τις αποζημιώσεις και β) αποδεικνύεται η υπαιτιότητά του στην πρόκληση της ρύπανσης της θάλασσας, λόγω του ναυαγίου. Στην περίπτωση, αυτή, η ευθύνη του ανωτέρω προσώπου είναι, μόνο, συμπληρωματική (obligation subsidiaire).

4. Conseil Constitutionnel Français, Décision n. 86-217 du 18-9-1986.

est responsable de toutes les mesures à prendre en vue de garantir l'ordre public, le calme et la sécurité des activités portuaires, telles: 3° la préservation de l'environnement, de l'intégrité et de la sécurité de la zone portuaire.».

β) Το ισχύον Δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου⁵ προβλέπει, μεταξύ άλλων, αυξημένες εξουσίες της λιμενικής Αρχής με σκοπό την απομάκρυνση και εξουδετέρωση του ναυαγίου, επταήμερο ειδοποίηση, πριν την πώληση ενός ναυαγίου από την λιμενική Αρχή, με δημοσίευση, μόνο, στον τοπικό Τύπο (με δικαίωμα «εξαγοράς» από τον πλοιοκτήτη), τον χαρακτηρισμό του προϊόντος της πωλήσεως του ναυαγίου ως «κοινού Ταμείου». (βλ. ειδικότερα, το άρθρο 252. *Powers of harbor and conservancy authorities in relation to wrecks*). Επίσης, στο Δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου, υπάρχει, ήδη, θεσμοθετημένο, από το 1999 το πανίσχυρο και ιδιαίτερα αποτελεσματικό στην προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος (*a well-developed maritime response system*), το «*Secretary of State's Representative for Maritime Salvage and*

Intervention (SOSREP).

(γ) Το ισχύον Δίκαιο των Η.Π.Α.⁶ προβλέπει, μεταξύ άλλων, δρακόντιες εξουσίες της Γ.Γ. Στρατού (καταστροφή, μετακίνηση ή πώληση οποιουδήποτε ναυαγίου / επικινδύνου πλοίου) κατά την απόλυτη κρίση και διακριτική ευχέρειά της, χωρίς καμία ευθύνη αποζημιώσεως της Γ.Γ. Στρατού έναντι του πλοιοκτήτη, τριακονθήμερη προθεσμία ειδοποίησης, πριν την πώληση ενός ναυαγίου, με δημοσίευση, μόνο, στον τοπικό Τύπο, κατάθεση του σχετικού ποσού από την πώληση στο δημόσιο Ταμείο, υποχρέωση προς αποζημίωση της δημόσιας Αρχής από τον πλοιοκτήτη και άλλα υπεύθυνα πρόσωπα (βλ. ειδικότερα το άρθρο 414. *Removal by Secretary of the Army of sunken water craft generally; liability of owner, lessee, or operator*).

(δ) Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι οι γενικές αρχές που διέπουν το διεθνές Δίκαιο ανελκύσεως ναυαγίων του Ι.Μ.Ο., δηλ., της Διεθνούς Συμβάσεως ανελκύσεως/ απομακρύνσεως ναυαγίων (***Wreck Removal Convention, WRC, I.M.O., Nairobi, 18-5-2007***)⁷ παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον.

Χαρακτηριστικά της νέας διεθνούς συμβάσεως ανελκύσεως ναυαγίων (WRC), η οποία, όμως, δεν έχει κυρωθεί από την Χώρα μας, είναι:

α) η δυνατότητα άμεσης ανελκύσεως από παράκτιο Κράτος προς προστασία δημοσίου συμφέροντος με έξοδα πλοιοκτήτη, εάν παρά την πρόσκληση αδιαφορήσει, β) η υποχρεωτική ασφάλιση - πιστοποίηση επί του πλοίου,

5. Merchant Shipping Act 1995, Protection of Wrecks Act 1973, Protection of Military Remains Act 1986, Ancient Monuments & Archaeological Areas Act 1979.

6. U.S.A. Code : Title 33, Chapter 9, Subchapter I, § 414 .

7. βλ. Ι. Κοροτζή «Η Διεθνής Σύμβαση του 2007 για την απομάκρυνση των ναυαγίων. Μία πρώτη προσέγγιση» ΝοΒ 58 σελ. 1871 επομ.

γ) η ευθεία αγωγή κατά ασφαλιστών - P & I Clubs (δηλ. όπως συμβαίνει λ.χ. στην Δ.Σ. CLC), με αρμοδιότητα των Δικαστηρίων του ατυχήματος, δ) η δυνατότητα περιορισμού ευθύνης του πλοιοκτήτη με παραπομπή στην Δ.Σ. LLMC 1976 του Λονδίνου, επομένως και του Πρωτοκόλλου 1992, όπως σήμερα ισχύει, που προβλέπει, μεν, αυξήσεις των ελαχίστων ορίων κατά 50%, τα οποία, όμως, ήδη, υπολείπονται κατά πολύ, του πραγματικού κόστους αποκατάστασης της (περιβαλλοντικής και όχι μόνο) ζημίας.

Στη διεθνή σύμβαση ανελκύσεως ναυαγίων (WRC) θεσπίζεται, επίσης, όπως και σε άλλες Δ.Σ. (λ.χ. τις Διεθνείς Συμβάσεις CLC, FUND, BUNKER) τεκμήριο (οιονεί αντικειμενικής) ευθύνης του πλοιοκτήτη. Προβλέπεται, όμως, η

απαλλαγή του πλοιοκτήτη σε περίπτωση: α) ανωτέρας βίας (λ.χ. τρομοκρατικές ενέργειες, πολεμικές πράξεις), β) δόλιας ενέργειας τρίτου προσώπου και γ) αμέλειας δημοσίων Αρχών στα βοηθήματα της ναυσυπλοΐας.

2. Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

α. ISPS CODE

Η διασφάλιση της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης και της εθνικής ασφάλειας είναι παράγοντες *sine qua non*, τόσο, για την εθνική οικονομική ανάπτυξη, όσο και για την εκδήλωση της κρατικής κυριαρχίας⁸. Στο Ελληνικό Δίκαιο ο **ISPS Code** εισήχθη με το **N. 3622/2007** (Διεθνής Κώδικας για την ασφάλεια πλοίου και λιμενικής εγκατάστασης). Οι διατάξεις του Κώδικα, ρητά, προβλέπουν ότι θα πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται με σεβασμό στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, τις ελευθερίες, όπως περιλαμβάνονται στα διεθνή κείμενα, ιδιαίτερα δε, αυτά, που αφορούν τους ναυτικούς και τους πρόσφυγες (*refugees*). Ο ISPS Code δεν περιέλαβε τον ορισμό και το περιεχόμενο της έννοιας της *τρομοκρατίας*, αλλά μόνο εκείνη της *σκόπιμης παράνομης ενέργειας*.

Σύμφωνα, επίσης, με την νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.) και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Π.Ε.Κ.) η χρηματοδότηση των μέτρων ασφαλείας των μεταφορών (*the financing of transport security measures*), τα οποία αποτελούν ουσιώδεις λειτουργίες του Κράτους και τα οποία είναι συνδεδεμένα με την άσκηση εξουσιών, οι οποίες είναι τυπικά εκείνες της δημόσιας Αρχής (*public authority*) «δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ.1 Συνθ.ΕΟΚ.»⁹

8. ad. την Οδηγία ΕΚ 2009/16 για τον έλεγχο του Κράτους του Λιμένα.

9. βλ. ενδεικτικά την απόφαση Δ.Ε.Κ. της 19-1-1994, Rec. 1994, p. I-43, αλλά και τη θέση της Επιτροπής στο Report from the Commission to the Council and the European Parliament on transport security and its financing, της 1-8- 2006 COM(2006) 431 final

β. PLACES OF REFUGE

Το νομικό πλαίσιο της θέσεως καταφυγίου πλοίων που βρίσκονται σε κίνδυνο (*ship in distress*) στην Ελλάδα διέπεται, τόσο, από το γενικό πλαίσιο της Οδηγίας 2002/59, όσο και από το ειδικό πλαίσιο του Π.Δ. 49/2005 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντων Υ.Α.

Σύμφωνα με την **Οδηγία 2002/59**, δίνονται οι εξής ορισμοί:

«ship in need of assistance» means, without prejudice to the provisions of the SAR Convention concerning the rescue of persons, a ship in a situation that could give rise to its loss or an environmental or navigational hazard. "place of refuge" means a port, the part of a port or another protective berth or anchorage or any other sheltered area identified by a Member State for accommodating ships in distress.».

Στην **Υ.Α. αριθ. 2411.1/07/03** (ΦΕΚ Β 850 27/6/2003) «Οδηγίες / διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιστατικών πλοίων που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης ή κινδύνου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 20 της Οδηγίας 2002/59-ορισμός περιοχών καταφυγής» υπάρχει δύο αξιοσημείωτα Προσαρτήματα: Το Προσάρτημα Α του Παραρτήματος IV, όπου προβλέπονται οι προϋποθέσεις που καθορίζουν και ενδυναμώνουν τον χαρακτηρισμό συγκεκριμένων περιοχών ως περιοχών καταφυγής και το Προσάρτημα Β του Παραρτήματος IV, όπου προβλέπονται οι ευαίσθητες περιοχές, όπως χαρακτηρίστηκαν με το πρόγραμμα "NATURA 2000" του ΥΠΕΧΩΔΕ και οι οποίες απολαύοντας απόλυτης νομικής προστασίας δεν επιτρέπονται να ορισθούν ως θέσεις καταφυγής πλοίων.

Οι περιοχές καταφυγής, όμως, παραμένουν απόρρητες, για ευνόητους λόγους, ιδιαιτέρως, δε, προς αποφυγή καταχρηστικών συμπεριφο-

ρών των υπευθύνων των πλοίων που κινδυνεύουν.

Στην **Υ.Α. 611.15/13/2722** (ΦΕΚ Β 2609/15-10-2013) σχετικά με «*Σχέδια Περιοχών Καταφυγής -Ομάδα Διαχείρισης Περιστατικών Έκτακτης Ανάγκης*», εξάλλου, προβλέπεται η σύσταση μίας «Ομάδας διαχείρισης περιστατικών έκτακτης ανάγκης - (Ο.Δ.Π.Ε.Α)».

Πρέπει να επισημανθεί, επιπροσθέτως, ότι γενική αρχή του Ι.Μ.Ο. (International Maritime Organisation) αλλά και του CMI (Comité Maritime

Internationale), μετά τα τραγικά περιστατικά των ναυαγίων ERIKA και PRESTIGE είναι η ανάγκη ύπαρξης ενός τουλάχιστον «χώρου καταφυγίου» (*Place of Refuge*) για την περίπτωση ενός πλοίου σε δυσκολία (*ship in distress*) με σκοπό την αποφυγή προκλήσεως ναυαγίου και μίας συνακόλουθης οικονομικής και περιβαλλοντικής – οικολογικής καταστροφής. Στην Ελλάδα, όμως, τα ναυάγια του SEA DIAMOND (2007) και του ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ II (2017) υπενθυμίζουν τον μεγάλο κίνδυνο που, πάντα, ελλοχεύει.

Β. ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

α. Ο.Λ.Π. Α.Ε. - ΝΑΥΑΓΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 157 παρ.5 του Κ.Δ.Ν.Δ. (Ν.Δ. 187/1973) προβλέπεται ότι: «*Εις εξαιρετικώς κατεπείγουσας περιπτώσεις καθ' ός επειλείται η δημοσία τάξις ή ασφάλεια των εν*

τω Λιμένι πλοίων, εγκαταστάσεων, ή κτιρίων ή η διά θαλάσσης συγκοινωνίας, δύναται ο προϊστάμενος της Λιμενικής Αρχής και άνευ των διατυπώσεων των προηγούμενων παραγράφων να προβή εις την παραχρήμα και καθ' οιονδήποτε τρόπον και υπό αποκλειστικήν ευθύνην του παρὰβάντος αποκατάστασιν των πραγμάτων».

Ο Ν. 2881/2001, μεταξύ άλλων διατάξεων προβλέπει μία διάταξη, η οποία **εισάγει απόκλιση και εξαίρεση** από κάθε προηγούμενη διαδικασία, **προς αντιμετώπιση κάθε έκτακτης ανάγκης**, με πρόδηλο σκοπό την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και του θαλασσίου περιβάλλοντος. Ειδικότερα προβλέπεται ότι : **«Άρθρο 2 Ναυάγια σε λιμένες, διώρυγες, διαύλους**

9. Σε περίπτωση που προκαλείται από την αναβολή της άμεσης ανέλκυσης, απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης του ναυαγίου, σοβαρός κίνδυνος στην κίνηση του Λιμένα ή στην ασφάλεια των εγκαταστάσεών τους ή αναιρείται ουσιαδώς η λειτουργία τους ή προσβάλλεται σοβαρά ή απειλείται σοβαρή προσβολή του θαλάσσιου περιβάλλοντος ή αποκλείεται ή δυσχεραίνεται ουσιαδώς η συγκοινωνία από τη θάλασσα **ο Οργανισμός μπορεί κατά παρέκκλιση να εκτελέσει αμέσως των απαραίτητων ενεργειών με οποιονδήποτε τρόπο».**

Γενικότερα, ο Ν. 2881/2001 προϋποθέτει την ύπαρξη, αφ' ενός μεν, ναυαγίων / επικίνδυνων πλοίων σε λιμενικές περιοχές, αφ' ετέρου δε, φορέων Λιμένων, οι οποίοι, σύμφωνα με την πάγια, πλέον, νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, στη συγκεκριμένη περίπτωση, προ-

βαίνουν σε **άσκηση δημόσιας εξουσίας**¹⁰. Κύρια χαρακτηριστικά της νομοθεσίας αυτής θα μπορούσαν να θεωρηθούν οι εξής πρωτοποριακές, στην εποχή του Ν. 2881/2001, για το Ελληνικό Δίκαιο, προβλέψεις:

Α) Δυνατότητα άμεσης ανελκύσεως / απομάκρυνσεως, με έξοδα πλοιοκτήτη, εάν αδιαφορήσει.

Β) Υποχρεωτική ασφάλιση/πιστοποίηση επί του πλοίου και

Γ) Ευθεία αγωγή κατά ασφαλιστών / P & I Club. Πρέπει να σημειωθεί, πάντως, ότι, δυστυχώς, οι προβλέψεις Β και Γ δεν εφαρμόστηκαν μέχρι σήμερα.

β. Ο.Λ.Π. Α.Ε. - ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Ι. Ο Νόμος 4389/2016

Ο Νόμος 4389/2016 (ΦΕΚ Α 94) προβλέπει στο Κεφ λαιο Ζ «Μεταρρύθμιση του Συστήματος εποπτείας και ελέγχου του Ελληνικού Λιμενικού Συστήματος» και στο άρθρο 107, τα εξής: «Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι σύμφωνα με την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία αρμόδιο για τη χάραξη της λιμενικής πολιτικής, την εποπτεία των λιμενικών υποδομών κάθε λειτουργικής μορφής και την προαγωγή του εθνικού λιμενικού συστήματος ως παράγοντα ανάπτυξης της οικονομίας, των νησιών και της ναυτιλίας της χώρας».

Ο Νόμος 4389/2016 (ΦΕΚ Α 94) προβλέπει, επίσης, τη σύσταση και λειτουργία δύο βασικών θεσμών του Ελληνικού λιμενικού συστήματος, την Ρ.Α.Λ. «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» και την

10. βλ. ενδεικτικά, την ad hoc απόφαση 171/2006 της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας με την οποία εκρίθη ότι, ο Ο.Λ.Π. Α.Ε., ουσιαστικά, ασκεί, δημόσια εξουσία, για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, στο θαλάσσιο, λιμενικό χώρο, κατά την εφαρμογή του Ν. 2881/2001, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 30 του Ν. 3153/2003, δοθέντος ότι «η μονομερής πράξη για την ανέλκυση, απομάκρυνση και διάθεση του εν λόγω πλοίου, συνιστά άσκηση δημόσιας εξουσίας» (βλ. και τις ad hoc αποφάσεις 140/2011, 141/2011, 142/2011, 143/2011, 144/2011, 145/2011 της Επιτροπής Αναστολών ΣτΕ (Τμήμα Δ)).

Δ.Α.Λ. «Δημόσια Αρχή Λιμένων».

II. Ο Νόμος 4404/2016

Ο Νόμος 4404/2016 (ΦΕΚ Α 126), κυρωτικός, της νέας Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Λ.Π. Α.Ε. προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι: «Άρθρο 4 Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη

2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει πλήρως και αποκλειστικά τις ευθύνες, τις υποχρεώσεις και τη δαπάνη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά, στο μέτρο που σχετίζονται με τα ναυάγια που έχουν εντοπιστεί και χαρτογραφηθεί έως και τις 24.6.2016.....

3. Με την επιφύλαξη της παραπάνω παραγράφου 2, η «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη, τις υποχρεώσεις και το κόστος συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ν. 2881/2001 (Α' 16) αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά.»

Επίσης, στην ίδια τη νέα Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Λ.Π. Α.Ε. προβλέπονται, μεταξύ άλλων, ότι: «**19. Υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου**

19.2 Το Ελληνικό Δημόσιο θα συντηρεί τις πλωτές οδούς που οδηγούν στη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη με τρόπο, που δεν θα παραβιάζει, αλλά θα στηρίζει τη λειτουργία, χρήση και εκμετάλλευση του Λιμένα Πειραιά και του Δικαιώματος.

20. Δικαίωμα πρόσβασης και δικαίωμα

παρέμβασης

20.1 το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα πρόσβασης στα Στοιχεία Παραχώρησης Το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να παρέμβει, να διακόψει ή να περιορίσει τη χρήση των Στοιχείων Παραχώρησης ή ορισμένων σχετικών περιοχών για τους ακόλουθους σκοπούς: (στ) την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων, που έχουν επιφέρει ή θα επιφέρουν (χωρίς παρέμβαση) σημαντική ρύπανση και που δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από τον ΟΛΠ...

21. Δικαίωμα Υποκατάστασης - Υπεισέλευσης

21.1 Το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να ασκεί το Δικαίωμά Υποκατάστασης- Υπεισέλευσης που του παρέχεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: γ) υπάρχει σημαντική απειλή για την προστασία και ασφάλεια του Λιμένα Πειραιά, των εγκαταστάσεών του ή των χρηστών του».

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 136 της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για το Δίκαιο της Θάλασσας (10-12-1982), ο θαλάσσιος, ο ωκεάνιος βυθός, αλλά και το υπέδαφός τους, πέρα από τα όρια της εθνικής δικαιοδοσίας των Κρατών - μελών αποτελούν "κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας".

Κατά συνέπεια, παραμένει, επιτακτικό, οικουμενικό καθήκον, η ουσιαστική προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος, αυτού του ανεκτίμητου λίκνου της ζωής και της ανθρωπότητας, με κάθε τρόπο.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΑΠΑΤΕΩΝΑ

Από τη θεατρική ομάδα του ΔΣΠ

Του Πέτρου Λακούτση
επιτ. Δικηγόρου

Η θεατρική ομάδα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά παρουσίασε το θεατρικό έργο «Το ημερολόγιο ενός απατεώνα», μια αριστουργηματική σάτιρα του Αλεξάντρ Οστρόφσκι, (1823-1886), ενός από τους πρωτεργάτες του ρωσικού ρεαλισμού. Δόθηκαν δύο παραστάσεις, στις 4 και 5 Ιουλίου 2023, στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, που ήταν και τις δυο μέρες κατάμεστο.

Παρότι μερικοί αγνοούσαμε τον Οστρόφσκι, η παρουσίαση του έργου του μας εντυπωσίασε. Πρόκειται για κείμενο που επικοινωνεί άριστα και άμεσα με την εποχή μας, όπου όλοι λίγο-πολύ αντιλαμβανόμαστε την ανατομία της διαφθοράς, τους μηχανισμούς της κοινωνικής και πολιτικής αναρρίχησης, την ψυχολογία των λεγόμενων «χρυσών παιδιών». Το έργο είναι μια σκληρή κριτική για την κενότητα, την ανοησία και τη μα-

ταιοδοξία, με ανελέητο χιούμορ και ξέφρενη δράση.

Κάθε καλοκαίρι, η θεατρική ομάδα του Συλλόγου καταφέρει να μας εκπλήξει με νέες πα-

ραστάσεις στο δικό μας Δημοτικό θέατρο του Πειραιά, ένα κόσμημα για την πόλη. Οι ηθοποιοί, αλλά και τα μέλη της χορωδίας του ΔΣΠ που συμμετέχουν, είναι από το χώρο της δικηγορίας και εδώ και περίπου 5 χρόνια που τους παρακολουθώ στις παραστάσεις τους, είναι καταπληκτικοί! Η διοίκηση του Συλλόγου από την αρχή αναγνώρισε, αγκάλιασε και προώθησε την προσπάθεια της ομάδας αυτής, που μας έχει χαρίσει τα τελευταία πέντε χρόνια ιδιαίτερα επιτυχημένες

θεατρικές παραστάσεις.

Όλοι ανεξαιρέτως οι ηθοποιοί είναι αξιέπαινοι

μια και κατόρθωσαν, μέσα από εξαντλητικές πρόβες και σκληρή δουλειά, όλο το χρόνο, ταυτόχρονα με την τόσο απαιτητική άσκηση της δικηγορίας, να παρουσιάσουν μια άρτια θεατρική παράσταση και να αποσπάσουν το θερμό χειροκρότημα όλων όσοι την παρακολούθησαν και τις δύο ημέρες. Με σειρά εμφανίσεως:

Ο **Δημήτρης Παπακυριάκης**, στον πρωταγωνιστικό ρόλο του Γκεγκόρ Γκλούμοφ ήταν για μια ακόμη φορά εξαιρετικός. Ενσάρκωσε με επιτυχία τον κατεργάρη, μικροαπατεώνα, παλιανθρωπάκο που, έχοντας μελετήσει με οξυδέρκεια τους μηχανισμούς της μεγαλοαστικής κοινωνίας

της εποχής του (Τσαρική Ρωσία), δεν σταματάει μπροστά σε τίποτα, προκειμένου να αναρριχηθεί, να εκμεταλλευτεί και να βολευτεί.

Η **Ελένη Πατρικοπούλου**, ως Γκλαφίρα Γκλούμοβα (αδελφή του Γκλούμοφ), απέδωσε με το πάντα ξεχωριστό της τρόπο την υποχθόνια και αδίστακτη συνεργό του πρωταγωνιστή.

Η **Ελένη Παντισίδου**, υποδύθηκε με επιτυχία την πιστή υπηρέτρια του Γκλούμοφ, Ματριόσα, που πρόθυμη να τον συνδράμει στις μηχανορραφίες του, δεν δίστασε να υπηρετήσει και την πλούσια Μαντάμ Τουρούσινα.

Ο **Γιώργος Αθανασόπουλος** ήταν υπέροχος στο ρόλο του Γκεγκόρ Κρουτσάεφ, εξάδελφου του Γκλούμοφ και αρραβωνιαστικού της Μάσενκα, που κι αυτός εποφθαλμιούσε τα χρήματα του Μαμάεφ.

Η **Ζαμίλε Καμπά**, εξαιρετική στο ρόλο της Γκολουτβίεβα, φίλης του Κρουτσάεφ, η οποία φιλοδοξούσε να αποκαλύψει τα ανομολόγητα της καλής κοινωνίας.

Η **Γιώτα Μπουρλετίδου** πρόσφερε άφθονο γέλιο ως μαντάμ Μανιέφα, του μέντιουμ της υψηλής κοινωνίας με τη μεγάλη «διορατικότητα» και την απεριόριστη αγάπη για την βότκα.

Ο **Δημήτρης Ποθητός** ήταν υπέροχος και απέδωσε με ζωντάνια και περισσό ταλέντο το ρόλο του Μαμάεφ, του πλούσιου θείου του Γκλούμοφ, που όλοι προσπαθούν να προσεταιριστούν.

Η **Έφη Κριθαρίδου**, ήταν απολαυστική στο ρόλο της Τατιάνα Κρουτίτσκι, κυρίας της «καλής κοινωνίας» και επίδοξης συγγραφέως, παλιάς φίλης της Τουρούσινα και συνοδοιπόρου στα νεανικά τους ...κατορθώματα.

Η **Παναγιώτα Τσουνάκα**, έπαιξε με μπρίο και

ζωντανία την προκλητική Κλεοπάτρα Μαμάγιεβα, που προσπαθεί να κερδίσει την ερωτική εύνοια του Γκλούμοφ, ανιψιού του συζύγου της.

Ο **Σταμάτης Σουρμελής** ενσάρκωσε με μεγάλη επιτυχία τον ερωτευμένο με την Κλεοπάτρα Μα-

μάγιεβα και καλό φίλο των πλούσιων κυριών, δικαστή Ιβάν Γκροντούλιν.

Η **Ελένη Μπαγιονέτα**, προσέδωσε ακόμα μεγαλύτερη ζωντανία στην παράσταση, ως μαντάμ Σοφία Τουρούσινα, μια γυναίκα πλούσια, προληπτική και θεοσεβούμενη, αλλά με ...ζωηρό παρελθόν, που προσπαθεί να βρει τον κατάλληλο γαμπρό για την ανιψιά της.

Η **Κέλλυ Σταματογιάννη** ενσάρκωσε εξαιρετικά με το δροσερό και πειστικό της παίξιμο τη Μάσενκα, ανιψιά της Τουρούσινα και μήλον της έριδος ανάμεσα στον Γκλούμοφ και τον Κρουτσάεφ.

Στην επιτυχία της παράστασης συνέβαλε και η χορωδία του ΔΣΠ, που με την μουσική του μαέστρου **Μάριου Καζά** και υπό τη διεύθυνσή του, «έντυσε» μουσικά το έργο, αλλά και συμμετείχε στην πλοκή.

Η τόσο επιτυχημένη αυτή παράσταση δεν θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς τον σκηνοθέτη **Γιώργο Ρούφα**, ο οποίος διασκεύασε το κείμενο

και σκηνοθέτησε το έργο, αλλά και τη βοηθό σκηνοθέτη και ενδυματολόγο **Στελλίνα Ανεμά**, που ήταν διαρκώς παρούσα στις αμέτρητες πρόβες και στην καθοδήγηση των ηθοποιών.

Όλοι εμείς οι θαυμαστές της θεατρικής ομάδας του ΔΣΠ, προσδοκούμε να ζήσουμε και του χρόνου το καλοκαίρι, μια εξίσου πετυχημένη και θαυμάσια παράσταση. Άλλωστε, η διαρκώς αυξανόμενη αγάπη των δικηγόρων αλλά και του Πειραιώτικου κοινού, φάνηκαν από το γεμάτο Δημοτικό Θέατρο και τις δυο μέρες των παραστάσεων. Και πάλι μπράβο!

Συνέντευξη με έναν ασκούμενο

Σύλληψη ιδέας –
επιμέλεια κειμένου:
Στέφανος Απέργης
Δικηγόρος Πειραιά
Αντιπρόεδρος ΕΑΝΔΙΠ

Μεταξύ των καταστατικών σκοπών της Ένωσης Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Πειραιά είναι η προβολή των αιτημάτων και η λύση των προβλημάτων των νέων συναδέλφων μας, Δικηγόρων και Ασκουμένων. Σκεφτήκαμε, λοιπόν, να δώσουμε τον λόγο στους συναδέλφους μας και να τους ζητήσουμε να μοιραστούν μαζί μας τις εμπειρίες τους, τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς που τους έχουν γεννηθεί από την επαγγελματική τους δράση έως τώρα, αλλά και τους στόχους τους για το μέλλον. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΝΔΙΠ έλαβαν συνεντεύξεις από Νέους και Ασκούμενους Δικηγόρους Πειραιά και καθεμία από αυτές θα φιλοξενείται στα επόμενα τεύχη της Δικηγορικής Επικαιρότητας. Ζητήσαμε από τους συναδέλφους μας να εκφραστούν ελεύθερα και με ειλικρίνεια και ως αντάλλαγμα εγγυηθήκαμε την ανωνυμία τους.

Συνάδελφοι, ο λόγος σε εσάς!
Ασκούμενη Δικηγόρος, 29 ετών

ΕΡ. 1: Πόσον καιρό κάνεις άσκηση;

ΑΠ. 1: Περίπου έναν χρόνο. Μόλις τέλειωσα τη σχολή ξεκίνησα την άσκησή μου.

ΕΡ. 2: Κατά πόσο ανταποκρίνεται η δικηγορία, όπως την βιώνεις και την παρακολουθείς, στις προσδοκίες που είχες ως φοιτήτρια; Τι σε εξέπληξε θετικά και τι σε απογοήτευσε;

ΑΠ. 2: Όταν ξεκινάει κανείς την άσκηση διαπιστώνει ότι οι συνθήκες είναι αρκετά δυσκολότερες συγκριτικά με αυτό που ονειρευόταν ως φοιτητής και έτσι πολύ σύντομα το όνειρο αυτό καταρρίπτεται. Ελπίζεις βέβαια ότι αυτό είναι κάτι προσωρινό, ότι θα κρατήσει μόνο τους 18 μήνες της άσκησης και ότι μετά τα πράγματα θα αλλάξουν. Προσωπικά ήμουν προετοιμασμένη, γιατί φίλοι μου που είχαν κάνει άσκηση πριν από εμένα με αποθάρρυναν, λέγοντάς μου ότι τα πράγματα είναι δύσκολα και ότι τρέχουν όλη μέρα έναντι μικρής, ή και καθόλου αμοιβής. Δεν ήμουν, όμως, προετοιμασμένη

ως προς τα συναισθήματα που σου προκαλεί η κατάσταση αυτή μέσα στην καθημερινότητα, δηλαδή στενοχώρια, οργή, αίσθημα αδικίας. Παθαίνω συχνά εκρήξεις, αλλά πάντοτε κάνω υπομονή και ελπίζω σε καλύτερες μέρες.

ΕΡ. 3: Ως ασκούμενη, ασχολείσαι με αμιγώς νομικές εργασίες ή και με άσχετα πράγματα;

ΑΠ. 3: Κυρίως με άσχετα. Βέβαια αυτό είναι εν μέρει λογικό, καθώς ούτε πείρα έχω, ούτε προλαβαίνω να την αποκτήσω στο σύντομο χρονικό διάστημα της άσκησης. Ουσιαστικά ως ασκούμενη «τρέχω» ένα γραφείο ως προς όλες τις άλλες παράλληλες υποχρεώσεις του πλην των νομικών, δηλαδή αναλαμβάνω τις εξωτερικές δουλειές, τη γραμματειακή υποστήριξη και ελάχιστη νομική εργασία που περιορίζεται κυρίως στην έρευνα. Θεωρώ ότι στο τέλος της άσκησής μου θα έχω αποκτήσει περισσότερη εμπειρία στο γραφειοκρατικό κομμάτι της δικηγορίας παρά στο νομικό.

ΕΡ. 4: Από το 1 έως το 10, πόση αυτοπεποίθηση αισθάνεσαι σε επαγγελματικό επίπεδο;

ΑΠ. 4: Θεωρώ ότι όταν ξεκίνησα την άσκηση είχα αυτοπεποίθηση 10 και τώρα η αυτοπεποίθησή μου είναι κάπου στο 3 και αυτό οφείλεται κυρίως στις αρμοδιότητες που μου ανατίθενται, όπως εξήγησα προηγουμένως. Σκέφτομαι δηλαδή ότι όλα αυτά τα γραφειοκρατικά θα μπορούσα να τα κάνω σε οποιαδήποτε

άλλη δουλειά, που δεν θα απαιτούσε νομικές γνώσεις και σπουδές, και να πληρώνομαι καλύτερα.

ΕΡ. 5: Δικηγορία (άσκηση) και προσωπικός χρόνος. Συνδυάζονται ή συγκρούονται;

ΑΠ. 5: Είναι σε τεράστια σύγκρουση μεταξύ τους. Καταρχάς δεν έχω καταφέρει ακόμα να διαχειρίζομαι σε προσωπικό επίπεδο τα προβλήματα του γραφείου, με αποτέλεσμα να τα μεταφέρω μαζί μου στο σπίτι. Έτσι αγχώνομαι συνεχώς σκεπτόμενη όσα συνέβησαν μέσα στην ημέρα και πώς θα μπορούσα να αντιμετωπίσω καλύτερα, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται σημαντικά η ποιότητα του ελεύθερο χρόνου μου. Και ποσοτικά, όμως, δεν έχω τον προσωπικό χρόνο που θα ήθελα να έχω, κι ακόμα και όταν τον βρίσκω νιώθω τύψεις. Σκέφτομαι, δηλαδή, κάποιες φορές, μήπως έφυγα νωρίς σήμερα από το γραφείο (ενώ μπορεί να έχω δουλέψει 10 ώρες); Μήπως έπρεπε να κάτσω κι άλλο και να προσπαθήσω περισσότερο; Μήπως με αυτόν τον τρόπο θα απαλλαγώ μια

ώρα αρχύτερα από όλα αυτά γραφειοκρατικά που ασχολούμαι και θα μου δοθούν επιτέλους περισσότερες νομικές αρμοδιότητες;

ΕΡ. 6: Πώς αξιολογείς την αντιμετώπισή σου από συναδέλφους (δικηγόρους και ασκουμένους) και δικαστές;

ΑΠ. 6: Καταρχάς πιστεύω ότι το πώς θα σου φερθεί ο οποιοσδήποτε, ανεξαρτήτως ιδιότητας, είναι πρωτίστως θέμα χαρακτήρα, δικού του και δικού σου. Τώρα αν το περιορίσουμε στο κομμάτι της δουλειάς, θα έλεγα ότι υπάρχουν διαφορές στις σχέσεις μου με τον κάθε κλάδο. Για παράδειγμα με τους άλλους ασκουμένους συχνά αρκεί να κοιταχτούμε στα μάτια για να καταλάβει ο ένας τι νιώθει ο άλλος. Αναγνωρίζει πολλές φορές στα μάτια του άλλου την απελπισία που νιώθεις κι εσύ, σαν να είμαστε όλοι στον στρατό και απλά περιμένουμε να τελειώσει η θητεία μας. Οι νέοι δικηγόροι συνήθως με αντιμετωπίζουν με κατανόηση, μου λένε δηλαδή ότι αυτό που ζω το έχουν ζήσει και αυτοί, ότι θα περάσει και ότι θα έρθουν άλλες δυσκολότερες καταστάσεις και με περισσότερες ευθύνες. Η συναναστροφή μου με τους μεγαλύτερους δικηγόρους, τους πιο «φτασμένους» ας πούμε, είναι σχεδόν η καθημερινότητά μου. Αυτοί με αντιμετωπίζουν συνήθως σαν το παιδί για όλες τις δουλειές. Όσον αφορά τους δικαστές, δεν πιστεύω ότι ασχολούνται ιδιαίτερα με τον ασκούμενο δικηγόρο. Άλλωστε οι εργασίες που καλείται να διεκπεραιώσει ένας ασκούμενος στα δικαστήρια (π.χ. κατάθεση δικογράφου, παραλαβή αντιγράφων κ.λπ.) σπανίως τον φέρνουν σε επαφή με δικαστές.

ΕΡ. 7: Σε ενδιαφέρει η δικηγορία στο μέλλον και σε ποια μορφή της; Στοχεύεις μήπως σε κάτι διαφορετικό;

ΑΠ. 7: Από μικρό παιδί ήθελα να γίνω δικηγόρος. Φυσικά τότε δεν είχα αντίληψη του τι σημαίνει δικηγορία, ήταν κάτι τελείως ρομαντικό για εμένα. Στην πράξη τα πράγματα είναι διαφορετικά. Δεν το έχω μετανιώσει, θέλω ακόμα να ασχοληθώ με τη μάχιμη δικηγορία. Πάντα «φλερτάρω» με άλλες ασχολίες, αλλά ποτέ δεν προδίδω τη νομική και τη δικηγορία. Θέλω όμως ιδανικά να κάνω κάτι δικό μου, να μην εξαρτώμαι από άλλους. Έχω συνειδητοποιήσει ότι οι εξαρτήσεις από πρόσωπα και περιοριστικές συνθήκες και προθεσμίες (όπως το 18μηνο της άσκησης) μου προσθέτουν βάρος και δεν με αφήνουν να είμαι δημιουργική. Θέλω, λοιπόν, να μπορώ να ορίζω εγώ τους χρόνους μου, τα χρήματά μου, τον τρόπο που θα κάνω τη δουλειά μου και την ένταση της κάθε μέρας μου. Και αν έχω ασκούμενο, θέλω να τον βλέπω πιο «ρομαντικά», όπως θα με βλέπει και αυτός, γιατί στην τελική εγώ θα είμαι το πρότυπό του επαγγελματικά.

ΕΡ. 8: Τι ερώτηση θα έκανες σε έναν έμπειρο δικηγόρο;

ΑΠ. 8: Αυτό που πάντα θέλω να ρωτήσω, αλλά ξέρω ότι δεν μπορώ, είναι το εξής: «Έχεις επίγνωση της συνθήκης στην οποία με εντάσσεις ως ασκούμενη δικηγόρο; Την επιλέγεις συνειδητά επειδή θεωρείς ίσως ότι είναι αναγκαίο στάδιο για να φτάσω στη θέση που βρίσκεσαι εσύ, ή απλώς προκύπτει από την καθημερινότητα;»

Κοινή ημερίδα ΔΣΠ και Δήμου Κορυδαλλού για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά και την προστασία της πρώτης κατοικίας.

Την Τρίτη, 16 Μαΐου 2023, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά από κοινού με τον Δήμο Κορυδαλλού, διοργάνωσαν μια ενημερωτική εκδήλωση που φιλοξενήθηκε στην αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου στο Δημαρχείο Κορυδαλλού, με θέμα «ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟ ΜΙΓΜΑ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΕΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ. Υπάρχει απάντηση;»

Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμό ο Δήμαρχος Κορυδαλλού κ. **Νίκος Χουρσαλάς** και ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. **Ηλίας Κλάμπας**. Τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος κα **Τζώρτζια Κοντράρου** και σε αυτήν εισηγήθηκαν η Γεν. Γραμματέας του Δ.Σ.Π. κα **Παναγιώτα Μπουρλετίδου**, η δικηγόρος Πειραιά κα **Έλλη Ντεντιδάκη** και ο Αντιδήμαρχος Κορυδαλλού επί προγραμμάτων ενημέρωσης ευάλωτων νοικοκυριών κ. **Σπύρος Κασιδιάρης**.

Στόχος της εκδήλωσης ήταν να ενημερωθούν οι πολίτες και να συζητηθούν μέτρα ρύθμισης του ιδιωτικού χρέους. Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε ότι το πρόβλημα έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις, καθώς παρατηρείται πληθώρα πλειστηριασμών και κατασχέσεων τραπεζικών λογαριασμών, ενώ 70.000 δανειολήπτες με ρήτρα σε ελβετικό φράγκο παραμένουν απροστάτευτοι και εμφανίζεται νέα γενιά κόκκινων δανείων λόγω αύξησης των επιτοκίων. Στα ανωτέρω πρέπει να προστεθεί και το φαινόμενο που παρατηρείται με καταχρηστικές συμπεριφορές των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων.

Προτάθηκε να ληφθούν μέτρα προστασίας της πρώτης κατοικίας και να υπάρξει νομοθετικά μεγάλη αύξηση των εισοδηματικών, περιουσιακών και οικονομικών ορίων για το χαρακτηρισμό ενός νοικοκυριού ως ευάλωτου, καθώς, επίσης, πρέπει οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων να υποχρεωθούν να συμμετέχουν στη

διαδικασία της πλατφόρμας εξωδικαστικού συμβιβασμού. Η ρύθμιση του ιδιωτικού χρέους δεν είναι μόνο οικονομικό, αλλά πρωτίστως κοινωνικό πρόβλημα. Η φιλόξενη αίθουσα του Δημαρχείου παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες πλημμύρισε με πολίτες, εκπροσώπους των κομμάτων και δικηγόρους.

Την εκδήλωση τίμησαν η κα Μερόπη Κατσάνου, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Κορυδαλλού, ο κ. Γιώργος Δημόπουλος Αντιδήμαρχος Τεχνικών & Οικονομικών υπηρεσιών, η κα Ιωάννα Καλομπράτσου δικηγόρος Πειραιά και εντεταλμένη δημοτική σύμβουλος σε θέματα ισότητας, η κα Καίτη Κυλάκου, δικηγόρος Πειραιά και υποψήφια βουλευτής, η κα Μαρία Αλεξάνδρου Γιαννακάκη υποψήφια βουλευτής και δημοτική σύμβουλος Κορυδαλλού, ο κ. Σόλων Κατσιβέλας υποψήφιος βουλευτής, ο κ. Θεόδωρος Τερζής υποψήφιος βουλευτής και ο κ. Γιάννης Περισίδης δημοτικός σύμβουλος Κορυδαλλού και υποψήφιος βουλευτής.

Χαιρετισμό στην εκδήλωση έστειλαν οι υποψήφιοι βουλευτές Τρύφων Αλεξιάδης και Γιάννης Ραγκούσης.

Οι προτάσεις του ΔΣΠ για την Ο.Χ.Ε. προς τον Δήμο Πειραιά για τα προβλήματα πρόσβασης στο νέο Δικαστικό Μέγαρο.

Του **Ηλία Κλάππα**,
Προέδρου ΔΣΠ

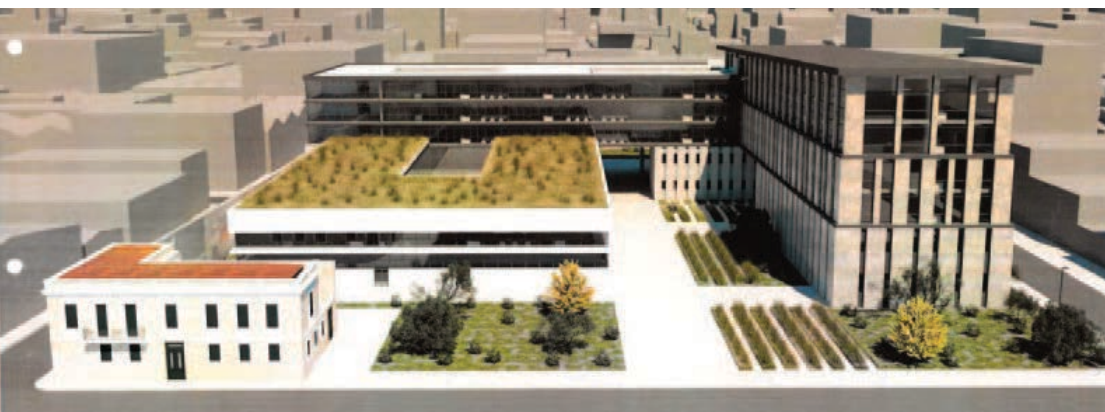
ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ τού Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά για το νέο Δικαστικό Μέγαρο έχουν διατυπωθεί επανειλημμένως με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και με απόψεις που έχουν διατυπωθεί από τον Πρόεδρο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. (βλ. σχετικά συνέντευξη στο Κανάλι1 (20-3-2023) https://youtu.be/_qcG-Wofa9N4) **Ανεξαρτήτως των ενστάσεων και των διαφορετικών προτάσεων του ΔΣΠ για τον τόπο στέγασης των Δικαστηρίων Πειραιά, με δεδομένη τη ΒΟΥΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ να προχωρήσει στην ανέγερση του Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά**

λήλων, δικηγόρων) και πολιτών, οι οποίοι θα επισκέπτονται καθημερινά το μελλοντικό Δικαστικό Μέγαρο.

ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, στο πλαίσιο της διαβούλευσης της ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΟΧΕ) του Δήμου Πειραιά, κατέθεσε ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ευελπιστώντας να υιοθετηθούν ώστε να συνδράμουν στην όσο το δυνατόν καλύτερη συγκοινωνιακή ένταξη του νέου Δικαστικού Μεγάρου στη ζωή και τη λειτουργία της πόλης. <http://dspeiraia.gr/article.asp?n=23728&p=7&d=>

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ, για τον σκοπό αυτό, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά προτείνει:

-Να γίνει άμεσα μια ολοκληρωμένη ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ των ανθρώπων που θα επισκέπτονται καθημερινά το Δικαστικό Μέγαρο είτε ως εργαζόμενοι (Δικηγό-

στο οικόπεδο που βρίσκεται στην περιοχή του Παπαστράτειου Κολυμβητηρίου, το οποίο απέχει περίπου 700 μέτρα από τον πλησιέστερο σταθμό του Ηλεκτρικού και του Μετρό και βρίσκεται σε μια περιοχή γεμάτη με ακίνητα που έχουν βαριά βιομηχανική χρήση, όπου η κυκλοφορία οχημάτων βαρέως τύπου είναι διαρκής με αποτέλεσμα η κίνηση των πεζών να είναι ιδιαιτέρως προβληματική και επικίνδυνη και η πρόσβαση με αυτοκίνητο δύσκολη.

Ο ΔΣΠ ΖΗΤΑ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ όλων των εργαζομένων (δικαστών, δικαστικών υπαλ-

ροι, Δικαστές, Υπάλληλοι) είτε ως πολίτες.

-Να εκπονηθεί στα πλαίσια της ΟΧΕ μια ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ απαραίτητων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων για την όσο το δυνατόν πιο ομαλή κίνηση των οχημάτων και των πεζών από και προς το Δικαστικό Μέγαρο. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες που παρουσιάζονται το πρωί από τις 08.30 μέχρι τις 09.30, καθώς και το μεσημέρι περίπου στις 15.00 κατά την άφιξη και αποχώρηση, αντίστοιχα, εργαζομένων και πολιτών. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει και αλλαγή κατεύθυνσης των οδών που

περιβάλλουν το οικόπεδο του νέου Δικαστικού Μεγάρου για την ευκολότερη πρόσβαση στις δύο εισόδους του (στην οδό Παπαστράτου και στην οδό Φωκίωνος) από την κεντρική οδό Μαυρομιχάλη.

-Να υπάρξει μια ΜΟΝΙΜΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ του Πειραιά (Δημοτικό Θέατρο, Πλατεία Κοραή) με το νέο Δικαστικό Μέγαρο για την εξυπηρέτηση πολιτών και Δικηγόρων, καθώς, μάλιστα, στο Κέντρο του Πειραιά εδρεύει η συντριπτική πλειοψηφία των Δικηγόρων.

-Να δημιουργηθεί μια ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΥΚΛΙΚΗ ΣΥΓ-

ΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ από τον Σταθμό του Ηλεκτρικού και του ΜΕΤΡΟ στο Λιμάνι προς το νέο Δικαστικό Μέγαρο, η οποία θα εξυπηρετεί και τους επιβάτες των πλοίων από τα νησιά του Αργοσαρωνικού. Προτείνεται η διαδρομή διαμέσου των οδών Μαυρομιχάλη - Παπαστράτου (με αντίθετη κατεύθυνση, καθώς εκεί θα βρίσκεται η κεντρική είσοδος των Δικαστηρίων) - Χαϊδαρίου (με αντίθετη κατεύθυνση) - Αγ. Διονυσίου - Μαυρομιχάλη.

Η θερινή σύνοδος του CCBE στα Χανιά για τα προβλήματα της δικηγορίας στην Ευρώπη

Στις 29.6.2023 συνήλθε στα Χανιά της Κρήτης η θερινή σύνοδος του Συνδέσμου των Ευρωπαϊκών Δικηγορικών Συλλόγων (Σ.Ε.Δ.Σ./C.C.B.E.) υπό την Προεδρία του Παναγιώτη Περάκη και με τη διευρυμένη παρουσία της ελληνικής αντιπροσωπείας στην οποία συμμετέχουν και οι Πρόεδροι του ΔΣΑ, του ΔΣΘ, του ΔΣΠ, του ΔΣΠάτρας, του ΔΣ Ηρακλείου, ΔΣΛαμίας και ΔΣΧανίων και με παρουσία της κυπριακής αντιπροσωπείας.

Στην ημερήσια διάταξη της Συνόδου περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, προβλήματα που αντιμετωπίζει η δικαιοσύνη και η δικηγορία στην Ευρώπη σήμερα και, μεταξύ άλλων, προβλήματα κράτους δικαίου στην Πολωνία και προβλήματα στην άσκηση της δικηγορίας στην Πορτογαλία εξαιτίας νομοθεσίας, η οποία, ανάμεσα στ' άλλα, επιτρέπει νομικές υπηρεσίες σε μη-δικηγόρους και θέτει εμπόδια στη λειτουργία των δικηγορικών συλλόγων.

Στη Σύνοδο, στο πλαίσιο της συζήτησης για την πρόσβαση στη

δικαιοσύνη, παρουσιάστηκε η ετήσια έκθεση για τη Δικαιοσύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που παρέχει αριθμητικά και συγκριτικά δεδομένα σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την ποιότητα και την ανεξαρτησία των συστημάτων δικαιοσύνης στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Η Έκθεση θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, καθώς αποτελεί σημαντική πηγή πληροφοριών για τη δικαιοσύνη, τη δικηγορία και το κράτος δικαίου στην Ελλάδα. <https://www.dspeiraia.gr/article.asp?n=23750&p=7&d=>

Από τη θερινή σύνοδο του CCBE στα Χανιά. Αριστερά Δημήτρης Βερβεσός Πρόεδρος Ολομέλειας, Νίκος Λογοθέτης Πρόεδρος ΔΣΗρακλείου, Ηλίας Κλάππας Πρόεδρος ΔΣΠ και Μαρία Σταματογιάννη Σύμβουλος ΔΣΠ

του Θωμά Σταμόπουλου,
επιτ. Δικηγόρου Πειραιά

Αποχαιρετισμός

Την (12^η) δωδεκάτη Μαΐου του τρέχοντος έτους 2023 παραιτήθηκα, ένεκεν συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος, από την άσκηση του λειτουργήματος-επαγγέλματος μας μετά πάροδο (41) σαράντα ενός, ακριβώς, ετών ασκήσεως του.

Οφείλω, να ομολογήσω, πως από την άσκηση του εδοκίμασα απέραντες πικρίες, βράδυα γεμάτα άγχος και αγωνία, διαρκή ανασφάλεια και κυρίως την αίσθηση της διαρκούς αγωνίας και της καθημερινής πιεστικής εξετάσεως. Με άλλα λόγια θεωρώ, πως εδοκίμασα αισθήματα, τα οποία εβίωσε κάθε συνάδελφος, ο οποίος άσκησε το επάγγελμά μας, καθ' ον τρόπο το ήσκησα.

Τα υλικά κέρδη, τα οποία απεκόμισα, από την άσκηση του επαγγέλματός μας δεν είναι ανάλογα των κόπων μου, απλώς μου επέτρεψαν, να ζήσω αξιοπρεπώς αποκερδαινόντας ένα εισόδημα αρμόζον σε ένα ασκούντα επιστημονικό επάγγελμα.

Φρονώ, ότι το μόνο σημαντικό και αξιόλογο, το οποίο απεκόμισα από την άσκηση του επαγγέλματός μας είναι η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, η οποία αποτελεί αναποτίμητο αγαθό, το οποίο, όμως, αποκτάται μέσα από μία επίπονη και βασανιστική πολύχρονη εμπειρία περί την άσκησή του.

Ως κλασσικός μάχιμος Δικηγόρος προσεπάθησα μέσα από την στήλη μου με τον τίτλο «ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ» να μεταφέρω, πέραν από τις προσωπικές μου πεποιθήσεις, την πραγματικότητα στους αναγνώστες, αρχικώς, της εφημερίδος μας και στην συνέχεια του περιοδικού μας.

Πιστεύσατε με, ότι μετέφερα με ακρίβεια διαδραματισθέντα γεγονότα, τα οποία ανεδείκνυν τα προβλήματα του μέσου Δικηγόρου. Με άλλα λόγια δίκη δημοσιογράφου απεικόνιζα με «ρεπορτάζ» την πραγματικότητα με σκοπό την συσπείρωση του επαγγελματικού μας κλάδου και την δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την λυσιτελή άσκηση του από τους συναδέλφους μου, τους οποίους ουδέποτε και ουδόλως έπαυσα να αγαπώ και να σέβομαι, καθ' ότι συναναστράφηκα με συναδέλφους ασκήσαντες το επάγγελμα και προ της ξεσπάσεως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου από τους οποίους εμυήθηκα στα μυστικά της συναδελφικότητας, της συναντιλήψεως και της αλληλεγγύης.

Δυστυχώς, τόσο η Πολιτεία, όσο και οι διοικήσεις του κλάδου μας με την πάροδο του χρόνου δεν εμερίμνησαν για την λήψη των απαιτούμενων μέτρων προς τον σκοπό ασκήσεως από τους Δικηγόρους του θεσμικού χαρακτήρος για την Κοινωνία επαγγέλματος τους κατά τον πλέον, πρόσφορο τρόπο, με συνέπεια αναπόφευκτη κατά τον παρόντα χρόνο η άσκηση της Δικηγορίας να έχει καταστή πραγματική δοκιμασία και το μέλλον του επαγγέλματος του Δικηγόρου άδηλον.

Εύχομαι, να ευρεθούν τα φωτεινά μυαλά και οι κατάλληλοι άνθρωποι, οι οποίοι, πέραν από σκοπιμότητες πάσης μορφής, θα σεβασθούν επιτέλους τους Δικηγόρους και θα τους αποδώσουν τα δέοντα, διότι, καλώς ή κακώς, ο Δικηγόρος είναι το θεμέλιο της Δημοκρατίας.

Περαίνων το παρόν θα ήθελα, να ευχαριστήσω θερμότατα τον Δ.Σ.Π. για την φιλοξενία μου στις στήλες της «Δικηγορικής Επικαιρότητας», τους αγαπημένους μου συναδέλφους με τους οποίους πορεύθηκα επί πάρα πολλά έτη στην Συντακτική της Επιτροπή, τους ανεπανάληπτους στην συνείδηση και στην εκτίμησή μου Προέδρους της και πολυαγαπημένους μου συναδέλφους Εμμανουήλ Κοτσώνη και Ηλία Τζιτζικάκη και υπεράνω όλων τους αναγνώστες μου, οι οποίοι με την αγάπη τους και τα ευγενικά σχόλια τους με ενεθάρρυναν στο έργο της εκφράσεως και αναδείξεως των πραγματικών συνθηκών υπό τις οποίες το επάγγελμα μας ασκήθηκε κατά τα χρόνια της ενεργού ασκήσεως απ' εμέ της Δικηγορίας. Επίσης θα ήθελα, να ευχηθώ, πλέον, ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ ΣΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ, ΔΙΟΤΙ, ΜΟΝΟΝ, Η ΤΥΧΗ ΘΑ ΤΟΥΣ ΒΟΗΘΗΣΕΙ, ΠΛΕΟΝ, ΚΑΘ' ΟΤΙ ΟΙ ΟΙΩΝΟΙ, ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΣΤΟΙ.

Με αγάπη και απέραντη εκτίμηση.

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Της Παναγιώτας Βαγενά
Δικηγόρου Πειραιά

Έως τώρα η παγκόσμια οικονομία λειτουργούσε σύμφωνα με το Γραμμικό μοντέλο «αγορά πρώτων υλών - μετατροπή σε καταναλωτικά προϊόντα - κατανάλωση - απόρριψη του προϊόντος» ως άχρηστου.

Η «γραμμική οικονομία» βασίζεται αποκλειστικά στην εξόρυξη πόρων. Κάθε χρόνο στην ΕΕ, χρησιμοποιούνται σχεδόν 15 τόνοι υλικών ανά άτομο, ενώ κάθε πολίτης της ΕΕ παράγει κατά μέσο όρο πάνω από 4,5 τόνους αποβλήτων ετησίως, εκ των οποίων μεγάλο μέρος καταλήγει σε ΧΥΤΑ, ή απορρίπτεται ανεξέλεγκτα στη φύση, βρίσκοντας δρόμο να φτάσει στα τρόφιμα που τρώμε, στο νερό που πίνουμε, στον αέρα που αναπνέουμε. Αρκεί δε να σκεφθούμε ότι περίπου 80% των προϊόντων μετατρέπονται σε απόβλητα μέσα στους πρώτους έξι (6) μήνες από τη διάθεσή τους στην αγορά!

Το Γραμμικό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης στηρίζεται στην κατανάλωση των πόρων και τις εκπομπές ρύπων στο περιβάλλον και πλέον δεν είναι βιώσιμο. Η διαρκής και εξαντλητική ζήτηση για πρώτες ύλες (μέταλλα, καύσιμα, νερό, τρόφιμα, εδάφη) και η παράγωγή ρύπανση από τη χρήση τους, οδηγεί απλώς στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος και στην επιβάρυνση του

Κλίματος.

Επιπλέον, η αυξανόμενη, ίσως υπέρμετρη, κατανάλωση αγαθών οδηγεί στην μόνιμη αύξηση ζήτησης πρώτων υλών και φυσικών πόρων. Όμως, οι πόροι της γης είναι πεπερασμένοι και ήδη εξαντλούνται, με συνέπεια να καθίστανται δυσεύρετοι και πανάκριβοι. Επειδή οι φυσικοί πόροι λιγοστεύουν, αυξάνεται δραστικά το κόστος απόκτησής των, ακολούθως και το κόστος παραγωγής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών. Τούτο δε, επιβαρύνει τελικά και την ατομική οικονομία του καταναλωτή/ χρήστη (υψηλή τιμή αγοράς προϊόντος ή υπηρεσίας) και την εθνική οικονομία (εκροή συναλλάγματος για αγορά μετάλλων, ενέργειας, φυσικού αερίου κλπ).

Έτσι υπό τις πιέσεις αυτές γίνεται αντιληπτό, μάλλον επιτακτικά, ότι από το Γραμμικό μοντέλο του «παράγω καταναλώνω - πετάω», πρέπει να περάσουμε στο Κυκλικό μοντέλο ανάπτυξης «παράγω- καταναλώνω-επανακτώ-επαναχρησιμοποιώ και ανακυκλώνω», ως το μόνο βιώσιμο παραγωγικό μοντέλο.

Στο περιβάλλον αυτό, η ευρωπαϊκή και η παγκόσμια κοινότητα προσβλέπει πλέον στην αειφόρο ανάπτυξη με βάση τις αρχές της Κυκλικής οικονομίας που αποτελεί ήδη το νέο «πράσινο» οδηγό και μοντέλο ανάπτυξης. Η νέα αυτή τάση που υιοθετείται στην παραγωγική και καταναλωτική διαδικασία, έχει ήδη δρομολογήσει νέες επενδύσεις πάνω από 550 δισ. ευρώ στην Ευρώπη και έχει στόχο να μειώσει το αποτύπωμα της οικονομικής δραστηριότητας στις πρώτες ύλες και στο περιβάλλον. Δηλαδή, να προάγει την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών με λιγότερους και πιο «πράσινους πόρους», να ελαχιστοποιήσει ή και να μηδενίσει τα απόβλητα κατά τα στάδια παραγωγής αλλά και μετά το τέλος του κύκλου ζωής των προϊόντων, και να ενθαρρύνει τη χρήση δευτερογενών υλικών και αποβλήτων που ανακτώνται με την «ανακύκλωση», ως χρήσιμων υλικών και παραγωγικών πόρων. Ότι προηγουμένως θεωρούνταν απόβλητο μπορεί να μετατραπεί σε πρώτες ύλες. Έτσι μπαίνει φρένο στην αλόγιστη εξάντληση, ανεπιστρεπτί, των πλουτο-

παραγωγικών πόρων του πλανήτη και στην καταστροφή της βιόσφαιρας.

Η «Κυκλική οικονομία» εστιάζει μακροπρόθεσμα αφ' ενός στη μείωση της σπατάλης πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία συνεπώς και της εξάρτησης από κρίσιμες πρώτες ύλες και μη ανανεώσιμους πόρους, αφ' ετέρου στην ανάκτηση, ανακύκλωση, εναλλακτική διαχείριση, και επαναχρησιμοποίηση ήδη καταναλωθέντων προϊόντων ή υλικών (αποβλήτων) που είτε προκύπτουν κατά τη διαδικασία παραγωγής είτε προκύπτουν μετά τη χρήση των προϊόντων στο τέλος κύκλου ζωής των, με παράλληλη αύξηση της απασχόλησης στον τομέα αυτό, μείωση του κόστους παραγωγής προϊόντων και προστασία του περιβάλλοντος.

Η νέα κατεύθυνση της ευρωπαϊκής πολιτικής επιδιώκει τις εισροές πόρων στην οικονομία, τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων και στρατηγικές περιορισμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη διαχείριση των πόρων με εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών πέρα από τις παραδοσιακές ρυθμίσεις. Με σειρά διαδοχικών οδηγιών και προγραμμάτων, όπως το «Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για την Κυκλική οικονομία», καθορίζεται δέσμη μέτρων για διατήρηση αξιών προϊόντων, υλικών και πρώτων υλών και μείωση της παραγωγής αποβλήτων, στους νευραλγικούς τομείς: Παραγωγής (Οικολογικός/Εξυπνος σχεδιασμός, Κίνητρα, Καινοτόμες πρακτικές και τεχνολογίες), Κατανάλωσης (ενθάρρυνση επαναχρησιμοποίησης, επιλογές ενεργειακής απόδοσης, οικολογικά κριτήρια αγοράς προϊόντων), Διαχείρισης αποβλήτων (αύξηση ανακύκλωσης, διαλογή στην πηγή, μείωση αποβλήτων), Πρώτων υλών/ Νέων πόρων (προώθηση αγοράς με δευτερογενείς πρώτες ύλες), και σειρά άλλων μέτρων για τη συστημική αυτή μετάβαση της οικονομίας και της κοινωνίας στην κυκλικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό εφαρμογής της Κυκλικής οικονομίας, ήδη από τον Μάιο του 2018, εγκρίθηκαν νέοι κανόνες για τα απόβλητα με ορίζοντα το 2030, ήτοι: ανακύκλωση ποσοστού 65% των Αστικών Στερεών Αποβλήτων, ανακύκλωση των απορ-

ριμμάτων συσκευασιών σε ποσοστό 75%, και ελαχιστοποίηση της υγειονομικής ταφής σε ποσοστό <10%.

Ως σήμερα, το 80% των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) περίπου οδηγείται προς ταφή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το φυσικό περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου. Ενώ μόνο το 20% των αποβλήτων ανακυκλώνεται.

Οι στόχοι αυτοί της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής και της Κυκλικής οικονομίας υιοθετήθηκαν θεσμικά και στην Ελλάδα με την ενσωμάτωση των σχετικών Οδηγιών ΕΕ στο εθνικό δίκαιο. Η μετάβαση ωστόσο στο οικονομικό/παραγωγικό/καταναλωτικό μοντέλο Κυκλικής οικονομίας, απαιτεί συμμετοχή και δέσμευση πολλών διαφορετικών ομάδων ανθρώπων. Προϋποθέτει αλλαγή στο σχεδιασμό της παραγωγής και της κατανάλωσης, εστίαση στην διατήρηση, ανανέωση, επισκευή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση υφισταμένων υλικών και προϊόντων. Παράλληλα ισχυρή ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση των οικονομικών και κοινωνικών φορέων αλλά και των καταναλωτών, όλων των πολιτών, στην κατεύθυνση αυτή. Η καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης είναι ο βασικός μοχλός αλλαγής συμπεριφορών και αντιλήψεων καθώς και πολιτικών σε επίπεδο δημοσίων αρχών και οικονομικών φορέων.

Ήδη η όξυνση των περιβαλλοντικών προβλημάτων σε συνάρτηση με την κλιματική αλλαγή, θέτουν σε πρώτη προτεραιότητα το ζήτημα της γνώσης, ενημέρωσης και δραστηριοποίησης των πολιτών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο στα θέματα της περιβαλλοντικής προστασίας που άπτονται της υγείας και ζωής του ανθρώπου και του μέλλοντος του πλανήτη.

Πρέπει να συνταχθούμε στο στόχο μεταστροφής της ΕΕ σε μια Πράσινη ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων εκπομπών CO₂, αποδοτικής χρήσης πόρων, μετατροπής των αποβλήτων σε πόρο και εφαρμογής Κυκλικής οικονομίας. Ας ξεκινήσουμε εύκολα με την Ανακύκλωση των Αποβλήτων μας!

ΣΤΙΞΕΙΣ

ΤΟΥ Δημήτρη
Πιστικού

**Στα ποιντικά
τοπία τής Βίκυς
Κατσαγώνη
(1981-2021)
(Προδημοσίευση)**

Η Βασιλική (Βίκυ) Κατσαγώνη ήρθε στον κόσμο το ξημέρωμα τής 6 Οκτωβρίου 1981 στο Μαρούσι. Ο πατέρας της γεννήθηκε στην Ορεστιάδα και η μητέρα της στο Περιθώρι Νευροκοπίου Δράμας. Η ίδια αισθανόταν ως τόπο καταγωγής το χωριό τής μητέρας της. Τελείωσε Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο στη Νίκαια. Το 1999-2000 εισήχθη στην Πάντειο και μετά από ένα χρόνο στη Νομική Σχολή τού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο πρώτο έτος τής Νομικής 2001-2002 προσβλήθηκε από έναν ιό στα μάτια και ξεκίνησε μια περιπέτεια με την υγεία της. Για δύο χρόνια είχε χάσει σχεδόν την όρασή της. Οι γιατροί τής είχαν συστήσει να μην ασχολείται με το διάβασμα εάν ήθελε να διατηρήσει τη λιγοστή όρασή της. Τότε έκανε σπουδές στη μαγειρική και παρακολούθησε σεμινάρια γλωσσολογίας με τον Γιώργο Μπαμπινιώτη. Ωστόσο, επέμεινε και το 2014 τελείωσε τις νομικές σπουδές και το 2015 πέρασε στο μεταπτυχιακό της στο Ιδιωτικό Διεθνές και Συγκριτικό Δίκαιο το οποίο έλαβε με «λίαν καλώς». Τα έτη 2017-2019 ασχολήθηκε

με το διδακτορικό της. Από το έτος 2018 υπήρξε δικηγόρος τού Διοικητή τής Υ.Π.Α. και το διάστημα 2019-2020 διαχειριζόταν σύμβαση της Fraport για το ελληνικό κράτος. Έλαβε πιστοποίηση για Προσωπικά Δεδομένα ως Δικηγόρος και Διαμεσολαβήτρια. Δημοσίευσε μελέτες και άρθρα στη «Δικηγορική Επικαιρότητα» της οποίας υπήρξε μέλος τής συντακτικής επιτροπής. Η Βίκυ Κατσαγώνη από νεαρή ηλικία έγραφε ποιήματα και μαχόταν πάντοτε για το δίκιο. Τον Σεπτέμβρη 1-9-2020 ασθένησε και πάλεψε με θάρρος ως τις 30-4-2021 περνώντας στον αόρατο κόσμο τής σιωπής, αφήνοντας πίσω της ένα αξιόλογο και ανέκδοτο ποιητικό έργο.

Στον ουρανό τής ποίησης κινούνται ουράνια σώματα που διαγράφουν μια φωτεινή πορεία σαν τους κομήτες ή τους διάττοντες και χάνονται στο αχανές κυανό. Κινούνται ακόμα και οι δορυφόροι που παίρνουν φως από τον ήλιο και περιφέρονται γύρω από αυτόν και τέλος υπάρχουν μακρινά αστέρια, δίχως όνομα, που φέγγουν διακριτικά χωρίς αλαζονεία και έχουν μακρινή

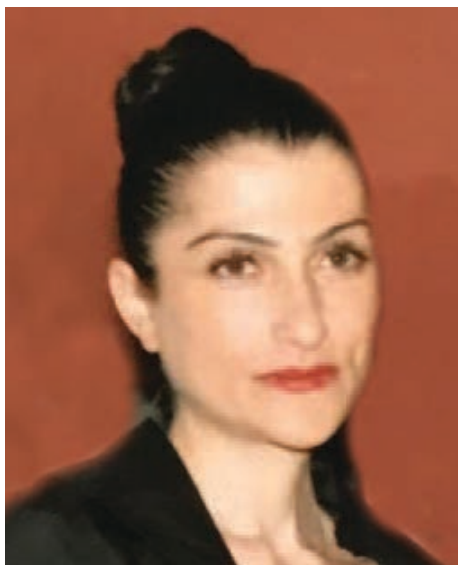
διάρκεια ζωής. Μια τέτοια αθόρυβη αλλά φωτεινή παρουσία υπήρξε η Βίκυ Κτσαγώνη. Σεμνή, μετρημένη, υπομονετική, φιλόπονη, ύφαινε για χρόνια τα πολύτιμα ποιητικά υφαντά της, χωρίς τυμπανοκρουσίες, παρέες, διαπλοκές και διανοητικά τεχνάσματα. Δεν έλεγε καν ότι γράφει ποιήματα τη στιγμή που αρκετοί ατάλαντοι ποετάστροι εκδίδουν κατά κόρον ανούσιες ποιητικές συλλογές, συνωθούνται στα πρυτανεία τής πνευματικής μας ζωής, διοργανώνουν εκδηλώσεις, παραχωρούν συνεντεύξεις, βραβεύονται και διατυμπανίζουν τα κατορθώματά τους.

Γνώρισα την ποιήτρια στις τακτικές συνεδριάσεις τής συντακτικής επιτροπής τής «Δικηγορικής Επικαιρότητας» που εκδίδει εδώ και τρεις δεκαετίες ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά. Νέα αλλά εγκρατής δικηγόρος και με γερή επιστημονική κατάρτιση και σοβαρότητα ασχολούνταν με θέματα σοβαρού νομικού ενδιαφέροντος. Διακεκριμένη νομικός είχε εκπονήσει και τυπώσει ένα περισπούδατο σύγγραμμα «Η εργασία των αλλοδαπών υπηκόων κρατών μελών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης» (2017). Συνήθιζε να παίρνει το λόγο όταν της απευθυνόταν ο υπεύθυνος της συντακτικής επιτροπής και φυσικά μιλούσε όταν είχε να πει κάτι ουσιώδες. Στο πρόσωπό μου έδειχνε εκτίμηση και σεβασμό, και ένιωθα αυτό το αίσθημα να μου μεταδίδεται σαν αυθόρμητη και όχι υποκριτική, τυπική και υποχρεωτική έκφραση. Σε κάποια συνεδρίαση, της έδωσα ένα τεύχος τού λο-

γοτεχνικού περιοδικού «3η Χιλιετία» που διευθύνω και τότε έμαθα από την ίδια πως γράφει ποιήματα. Επέμεινα να μου δώσει δείγματα γραφής. Με αρκετή ντροπαλосύνη δέχτηκε να μου παραχωρήσει αρχικά ένα-δυο ποιήματα που μόλις τα διάβασα έκρινα ότι είχαν ενδιαφέρον και τα δημοσίευσα στο τεύχος 76 (Απρίλιος-Ιούνιος 2018) του περιοδικού. Ακολούθησαν έπειτα κι άλλα

εξίσου σημαντικά και ενδιαφέροντα που δημοσιεύτηκαν σε επόμενα τεύχη.

Τα ποιήματά της με εντυπωσίασαν και με γοήτευσαν. Τόσο για τη μορφή και την τεχνική τους (γλώσσα, ύφος, έκφραση κ.λπ) όσο και κυρίως για την ευκρινή και καθαρή λυρική διατύπωσή τους, την οικονομία των συναισθημάτων, τον πλούτο των εικόνων και τη λελογισμένη εκμετάλλευση

Βασιλική (Βίκυ) Κτσαγώνη

της ποιητικής συγκίνησης. Η Κτσαγώνη βίωνε την ποίηση από χρόνια και την υπηρετούσε με ευλάβεια θρησκευτική.

Όπως διαπίστωσα, διάβαζε πολύ, έγραφε αρκετά συχνά και μιλούσε πολύ λίγο. Ζούσε ως ποιήτρια ακριβώς όπως απαιτεί η δεοντολογία αυτής της μακραίωνης, ταπεινής μα και τόσο αριστοκρατικής τέχνης κοινής ωφελείας, τής οποίας τα προϊόντα είναι αγαθά εν ανεπαρκεία, διαχρονικά και ωφέλιμα. Ευαίσθητη, συνειδητοποιημένη, μοναχική και εκλεκτική δημιουργούσε αθόρυβα ένα έργο στο οποίο τα νοήματα δεν είναι ψυχρά και εργαστηριακά προϊόντα αλλά λυρική καταγραφή βιωματικών καταστάσεων

και βαθέων ψυχολογικών εκμυστηρεύσεων.

Συμβολική, υπερρεαλίστρια και μεταφυσική σε ποιήματα και στοχαστικά πεζοποιήματα, συνεχίζει την παράδοση, διατυπώνει την άποψή της για τον κόσμο, για τον δοκιμαζόμενο άνθρωπο και για τη σχέση του με τη φύση, τους άλλους και με το σύμπαν. Ένθεη, χωρίς θρησκοληπτικές εμμονές («την ώρα που χάνεσαι / κι εκλιπαρείς για λίγο θεό» («Την ώρα που δύνουν οι ψυχές») ή «βρες τη δύναμη να γίνεις θεός» («Περνούν οι μέρες») ή «καβάλα σ' ένα άστρο φωτεινό / γίνεσαι θεός μες στο υπόγειο» («Κάθε που βραδιάζει») «κάποτε θα ψάξεις το θεό σου» («Κάποτε») «σε ποιου θεού το βλέμμα να στρέψω» (Σε τι ελπίζω)), είχε εμβαθύνει στο πνεύμα τού αρχαίου ελληνικού πολιτισμού που ήταν το αποτέλεσμα μιας εξαιρετικής και βαθιάς παιδείας.

Ο λυρισμός της έχει πολλές αποχρώσεις, κυμαινόμενος από τον πανηγυρισμό και την αισιοδοξία ως την ήττα και την πτώση. Σε ορισμένες περιπτώσεις η μελαγχολία αγγίζει την δημιουργική απόγνωση, ίδιο γνώρισμα των ψυχών που βίωσαν τον πόνο και τείνουν προς την τελειότητα που την ονομάζουν ουτοπία. Καμιά φορά η διάλυση, το κομμάτιασμα, η συντριβή, η ήττα και η απελπισμένη διαπίστωση ενός χαμένου παραδείσου μοιάζει να επισημαίνει τη διασπασμένη ενότητα και να επιστρέφει στο κέντρο: «Την ώρα που η κραυγή σου / σκίζει τη νύχτα.../ αυτή η ώρα είναι δική σου» (από ποίημα γραμμένο στις 12-11-2007).

Η παρουσία της στο περιοδικό «3η Χιλιετία» υπήρξε γόνιμη και καρποφόρα. Εκεί δημοσιεύτηκαν κάμποσα ποιήματα και άρ-

χισε η ποιήτρια με την παρότρυνσή μου να σκέφτεται να εκδώσει μια ποιητική συλλογή. Δεν πρόλαβε. Μας άφησε ωστόσο, φεύγοντας, αρκετά χειρόγραφα με ανεπεξέργαστα εν πολλοίς ποιήματα και σχεδιάσματα. Ορισμένα από αυτά, όπως ανέφερα, δόθηκαν από την ίδια προς δημοσίευση στο περιοδικό, ατόφια, όπως διαπίστωσα, χωρίς διορθώσεις και μεταγενέστερες επεμβάσεις. Πρόκειται για ποιήματα που ξεκινούν από μια σκέψη, μια στιγμιαία εντύπωση, μια συγκίνηση και εξακτινώνονται προς κάθε κατεύθυνση χωρίς να χάσουν την ενότητα και τη σχέση με την αφετηρία τους. Μερικά τα είχε η ίδια πληκτρολογήσει. Είχε μάλιστα σχεδιάσει και έδωσε τον τίτλο στη σχεδιαζόμενη ποιητική της συλλογή «Την ώρα που δύνουν οι ψυχές» από ομότιτλο ποίημά της, σημάδι ότι είχε ήδη ωριμάσει μέσα της η απόφαση να την εκδώσει.

Πολλά ποιήματα είναι δίχως τίτλο. Όσα δεν έχουν τίτλο ο αναγνώστης θα τα δει στον πίνακα περιεχομένων με τον αρχικό στίχο. Σύμβολα τής ποιήτριας είναι ο ουρανός, τα αστέρια, το φεγγάρι (Σελήνη), η μάνα, ο καθρέφτης, οι νύχτες, οι σκιές, ο ήλιος, ο κόσμος, τα όνειρα, η χαμένη αλήθεια, η επιθυμία τής επιστροφής στον χαμένο παράδεισο, η διακριτική οδύνη, η στιγμιαία απόγνωση, τα αδιέξοδα, «η μετενσάρκωση των κινήσεων», η υπαρξιακή αγωνία, τα δέντρα, η θάλασσα, τα κλαδιά, ο άνεμος, ο χρόνος, η σιωπή, η μοναξιά, το φως και αρκετά άλλα. Κι όλα αυτά δοσμένα με μαστοριά, παρομοιώσεις, τολμηρές μεταφορές, πρωτότυπες και ασυνήθιστες υπερρεαλιστικές συλλήψεις χωρίς καλολογικό φόρτο και λυρικά παραγεμίσματα.

Η Βίκυ Κατσαγώνη χαρακτηριζόταν από κάποια αμεριμνησία. Έγραφε εδώ κι εκεί μικρά ποιήματα και ποιητικές σκέψεις, καταχώριζε στο χαρτί αισθήματα και εντυπώσεις και γενικά δημιουργούσε αφήνοντας παντού τα ίχνη μιας ευδιάκριτης ποιητικής παρουσίας. Αρκετά ποιήματα αποτελούν συνομιλία με την αγαπημένη της μητέρα, είναι χαιρετισμοί, ευγνώμονα σημειώματα, εκδηλώσεις αγάπης, ευχετήρια, μηνύματα. Συνοδεύονται από ευχές, καλημερίσματα, καρδούλες, είναι ανθρώπινα κι αποπνέουν βαθιά και απροσποίητη τρυφερότητα.

Συχνά είναι ένας νοερός διάλογος που μοιάζει με μονόλογο απέναντι σ' ένα αγαπημένο πρόσωπο που κοιμάται ή απουσιάζει. Κάποτε πρόκειται για σινιάλα μιας ναυαγού που γυρεύει επαφή με συνανθρώπους. Συνάντησα ποιήματα ανάμεσα σε ευχές για ονομαστικές γιορτές και γενέθλια ακόμα και δίπλα σε συνταγές μαγειρικής, σε διάσπαρτα και ανομοιομορφα φύλλα από τετράδια ή σημειωματάρια, γραμμένα με μαύρο, κόκκινο, μπλε ή πράσινο στυλό ακόμα και με μολύβι. Η γραφή παίρνει διάφορες μορφές, όπως η θάλασσα, και τα γράμματα στέκονται τότε όρθια, τότε πλάγια, τότε στρογγυλά, τότε μακρόστενα, άλλοτε πεζά κι άλλοτε κεφαλαία. Η διάθεση αλλάζει τροπή ανάλογα με το θέμα και την κατάσταση και φανερώνει ποικίλες αντιθέσεις: είναι νηφάλια και βιαστική, ενθουσιώδης και καταθλιπτική, αισιόδοξη και απαισιόδοξη, ελευθερωμένη και ασφυκτική και ενίοτε υπαρξιακά μελαγχολική ή αγχωτική.

Στα χέρια της η ύπαρξη ελαφρώνει ή βαρύνει, σκοτεινιάζει ή γίνεται διάφανη. Ωστόσο

σο παραμένει πάντα σαφής και εντέλει αισιόδοξη. Η ποίησή της είναι βαθιά αισθηματική και αισθητηριακή (και θα έλεγα σωματική) με εικόνες λαμπερές και μερικές φορές απαστράπτουσες.

Δέχτηκα με χαρά να ξεχωρίσω και να επιμεληθώ την έκδοση μιας πρώτης ποιητικής συλλογής, (η οποία θα κυκλοφορήσει εντός του καλοκαιριού), όπου στεγάζεται ένα μεγάλο μέρος της ποιητικής παραγωγής της. Το θεώρησα χρέος μου απέναντι στη μνήμη μιας εκλεκτής φίλης συναδέλφου δικηγόρου και υποχρέωση απέναντι στη μητέρα της, στον αδερφό της και στα πρόσωπα της συντακτικής επιτροπής της «Δικηγορικής Επικαιρότητας» που την πίστευαν και την αγαπούσαν. Συνάμα θεωρώ ότι η όποια συμβολή μου στην έκδοση αυτή αποτελεί συνέχεια και συνέπεια μιας υπόσχεσης που έδωσα στην ποιήτρια όταν την παρακινούσα να βγει στη δημοσιότητα και να δώσει στον κόσμο τα αποστάγματα της ποιητικής της σοδειάς, την οποία θα προλόγιζα. Τέλος ας θεωρηθεί η προσπάθειά μου ένδειξη του θαυμασμού μου στην ποίησή της που την είχα εκφράσει κατ' επανάληψη και στην ποιήτρια δια ζώσης, δίνοντάς της τη χαρά που δικαιούται ο κάθε άξιος τεχνίτης τού στίχου.

Μένω με τη σκέψη ότι η πρόωρη αποδημία της στέρησε το Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά από ένα εκλεκτό μέλος του και τη νεοελληνική μας ποίηση από μια τίμια και ευδιάκριτη παρουσία, που ασφαλώς θα εξελισσόταν σε μια σημαντική ποιητική μορφή.

Σεισμοί Ερντογάν

Ο αδιαμφισβήτητος Πρόεδρος Ερντογάν

του Δημ. Σταθακόπουλου, Δικηγόρου Πειραιά

Δρα Παντείου Πανεπιστημίου
Οθωμανολόγου/Τουρκολόγου

Με μακρά πολυετή σειρά άρθρων μου, δύο βιβλία για το προβλεπτό και το απρόβλεπτο στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις και πάμπολλες συνεντεύξεις, επέμενα πως ο Πρόεδρος Ερντογάν είναι πλήρως προβλέψιμος, επ ουδενί απρόβλεπτος, πως θα κέρδιζε τις Προεδρικές εκλογές του 2023 - όπως και του 2018 - παρότι οι δημοσκοπήσεις τον έφεραν να χάνει από τον ανθυποψήφιό του Κ.Κιλιτσντάρογλου.

Μια συνοπτική σκιαγράφιση του χαρακτήρα του Τούρκου Προέδρου είχα κάνει το 2019 στην Huffington Post, που παρότι λειοδορήθηκε από κάποιους σχολιαστές, τέσσερα χρόνια μετά, επαληθεύτηκε πλήρως.

Το εύλογο ερώτημα είναι ποιος από τους δύο συμφέρει την Ελληνική εξωτερική πολιτική;

Η επιλογή είναι μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης. Επιλέγουμε του επιγόνου του Κεμαλισμού με το κοσμικό ύφος που διαχρονικά έχουν βλάψει επιθετικά επί του πεδίου τον Ελληνισμό, ή θα θέλαμε τον γνωστό μας Τούρκο Πρόεδρο, που κάνει μεν κινήσεις πολιορκίας της Ελλάδας, προσπαθώντας να κερδίσει αναίμακτα και στα σημεία τη χώρα μας, αλλά δεν είναι στρατιωτικά επιθετικός, παρότι εξίσου επικίνδυνος με τους επιθετικούς επιγόνους των Κεμαλιστών;

Εξ αρχής, εδώ και χρόνια δηλώνω και δηλώνω

πως θέλω τον Πρόεδρο Ερντογάν, αφενός γιατί ξέρουμε τι πρεσβεύει, αφετέρου έχει ταχθεί κατά των ΗΠΑ (και όχι μόνον), βλέποντας προς την Ευρασία, κάτι που μας ευνοεί και μας καθιστά πιο αξιόπιστους συμμάχους της Δύσης. Στον αντίποδα είναι ο Κ.Κιλιτσντάρογλου με τους πέντε συν αυτώ, όλοι βαθιά εθνικιστές και με διάθεση να φορέσουν το «δυτικό κοσμικό προσωπείο» ξεγελώντας τη Δύση εις βάρος της Ελλάδας.

Περαιτέρω, η πλειοψηφία των ξένων και Ελλήνων αναλυτών, αναρωτιόνταν πως είναι δυνατόν να κερδίσει πάλι ο Ερντογάν, από τη στιγμή που η δημόσια οικονομία πνέει τα λοίσθια, ο πληθυσμός είναι στα όρια της φτώχειας, ο σεισμός του Φεβρουαρίου έφερε την καταστροφή σε χιλιάδες ανθρώπους και ο Τούρκος Πρόεδρος διοικεί Δεσποτικά περισσότερο από 20 χρόνια με συνέπεια την κόπωση του λαού / εκλογικού σώματος, δεδομένων και των διώξεων. Όμως η Τουρκική κοινωνία - τουλάχιστον κατά 70% - είναι αντιδυτικής νοοτροπίας, ασχέτως του κόμματος που ψηφίζει. Ο Ερντογάν έκανε δομικά έργα, μέχρι πυρηνικό εργοστάσιο με τους Ρώσους και βελτίωσε την ποιότητα ζωής των χαμηλών στρωμάτων. Μιλάει στο λαό μελίρρυτα, τους συμπεριφέρεται ως ο babacım/μπαμπατζίμ/μπαμπάς τους, ποντάροντας στο θυμικό τους

και στο όραμα μιάς μεγάλης Τουρκίας και ως τρώνε κρεμμύδια. Δηλαδή αναφέρεται σε παλαιές νοοτροπίες μη αντιληπτές στο σύγχρονο δυτικό άνθρωπο, που στην Τουρκία όμως βρίσκουν ανταπόκριση, όχι μόνον συναισθηματικά, αλλά και στην κάλπη. Ο σύγχρονος Τούρκος ψηφοφόρος του, λέει: «ψωμί και κρεμμύδι, αρκεί να έχω μια μεγάλη Τουρκία υπό την ηγεσία του μπαμπά Ερντογάν». Λογική που θα ήταν αντιληπτή από τους παππούδες μας

πριν 110 χρόνια όταν οι βασιλόφρονες έλεγαν «ελιά ελιά και Κώτσο Βασιλιά», όχι όμως από τον σύγχρονο Έλληνα. Διέφυγε επίσης των Δυτικών επικοινωνιολόγων της αντιπολίτευσης του Κιλιτσντάρογλου, πως η Τουρκική κοινωνία είναι σουνιτική θρησκευτική ασχέτως του κόμματος που ψηφίζει. Οι Τούρκοι, δεν επιλέγουν ηγέτη βάσει

της τσέπης τους και την τιμή των κρεμμυδιών, αλλά από την ικανότητά του να εκφράσει την συλλογική ταυτότητα και συνείδηση, την οντολογία και τα σύμβολά τους ως Τουρκικού λαού. Ο Ερντογάν έδωσε στους Τούρκους όραμα, στόχο, αυτοπεποίθηση, υπερηφάνεια, αίσθηση (έστω ψευδαίσθηση) της Τουρκίας ως παγκόσμιου πόλου. Η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί υπήρξε προσβολή για τη Δύση και την Ελλάδα, αλλά στα μάτια των μουσουλμάνων της Τουρκίας - και όχι μόνον - αποτέλεσε επιτυχή διαχείριση συμβόλου. Περαιτέρω, η οικονομία της Τουρκίας στηρίζεται κυρίως στο «μαύρο χρήμα» βάσει του οποίου

«κουτσά στραβά» την βγάζουν όλοι, ενώ υπάρχει δημογραφική αύξηση πληθυσμού και ειδικά νέων ανθρώπων.

Σαφώς τα εν συντομία προαναφερόμενα είναι στον αντίποδα του δυτικού μοντέλου δημοκρατίας, όμως στην Τουρκία είναι έτσι. Με διώξεις και φυλακίσεις πολιτικών αντιπάλων, έλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της κοινής γνώμης, προπηλακισμό των αντιφρονούντων, δημόσιες

προσβολές, απειλές κατά της Ελλάδας κ.ά το 20ετές καθεστώς Ερντογάν, γίνεται Δεσποτικό και ίσως μεροπία στον ολοκληρωτισμό, παρά τις εκλογές και το Κοινοβούλιο. Εξάλλου στην Τουρκία δεν έχει σημασία τι ψηφίζεις, αλλά ποιος μετράει τις ψήφους. Η διακυβέρνηση εκλαμβάνεται ως κατοχή και νομή, ίσως και πλήρης κυριότητα, όχι όμως

όπως θα έπρεπε, δηλ. ως διαχείριση του κρατικού μηχανισμού. Το Οθωμανικό πελατειακό σύστημα, η οικογενειοκρατία, τα δημόσια έργα, χρησιμοποιούνται για την εμπέδωση της κυβερνητικής επιρροής. Η αλήθεια είναι πως αυτά τα μέσα χρησιμοποιούνται και σε δυτικές χώρες, αφού ο έλεγχος της εξουσίας, της δικαιοσύνης, της εκπαίδευσης αξιοποιείται για την ευημερία του κυβερνώντος κόμματος, χωρίς να λείπει το πεδίο των συμβολισμών του μυστικισμού του ισλάμ (τασσαβούφ). Σημειωτέον δε πως, ο δεσποτισμός του Ερντογάν δεν ενοχλεί τους οπαδούς του, που θέλουν την ίδρυση χαλιφάτου, αλλά ενοχλεί

μόνον τους αντιπάλους του. Όπως συνεχώς αναφέρω, η ανάλυση, εκτίμηση και πρόγνωση των εξελίξεων στην Τουρκία δεν πρέπει να γίνεται με εργαλεία/εγχειρίδια δυτικής σκέψης, η οποία αδυνατεί να κατανοήσει πως εν έτει 2023, για κάποιους λαούς - όπως οι Τούρκοι - η σημασία των μη υλικών, νοητών θρησκευτικών και ιδεολογικών διαστάσεων του Κορανίου και όχι μόνον, παίζουν τον πρώτο ρόλο σε μια εκλογική αναμέτρηση και όχι τα κρεμμύδια.

Ας δούμε παράλληλα τι τεράστιο ρόλο παίζει στην κατανόηση του σήμερα και στην πιθανολόγηση του μέλλοντος - άρα στην πρόληψη-, η Σημειολογία (πχ βλ. Umberto Eco), στην οποία ως λαός έχουμε αποστρέψει το βλέμμα, διότι τάχα είμαστε της ορθής λογικής, αορίστων όμως εννοιών και δεν θέλουμε να μας περάσουν για τίποτα οπισθοδρομικούς δεισιδαίμονες /superstitious .

Η Γείτονα, υπό την ηγεσία του master της σημειολογίας Τούρκου Προέδρου - σε 3η Προεδρική ανανεωμένη θητεία - αργά αλλά σταθερά, μας κυκλώνει πολιορκητικά, μέχρι να μας εξαντλήσει για να παραδοθούμε αμαχητί, σε έναν υπερήφανο συμβιβασμό που θα βαφτίσουμε - ό της παραδοξότητας - νίκη!!!

Απο το δημόσιο διάλογο, φαίνεται πως υπάρχουν πρόθυμοι υπερκομματικοί πολιτικοί για αυτό, όπως και Κοινό/ψηφοφόροι τους, με το ψευδοδίλημμα: "και τι θέλετε να κάνουμε, πόλεμο;"

Το αξίωμα του Λέοντος Τολστόι από το έργο: Πόλεμος & Ειρήνη που λέει πως τα ισχυρότερα όπλα είναι ο χρόνος και η υπομονή είναι το δόγμα της Γείτονας. Γιατί να κάνει ένοπλο πόλεμο με την Ελλάδα;

1ον είμαστε σύμμαχοι στο ΝΑΤΟ, άρα αν συγκρουστούμε, αυτό θα διαλυθεί, κάτι που δεν θέλουν οι ΗΠΑ, εν μέσω συγκρούσεως στην Ου-

κρανία και όχι μόνον. Η Τουρκία, ως αναγκαίο κακό, ακόμα κρατείται στο δυτικό στρατόπεδο. Άραγε για πόσο ακόμα και με τι ανταλλάγματα ;

2ον δεν την ευνοεί το πεδίο μάχης (Αιγαίο - Θράκη), για λόγους που παρέλκουν να αναλυθούν τώρα.

3ον Κάνει Μπίζνες ιδιωτικές, πολιτιστικές και δημόσιες (ως υπεργολάβος) στην Ελλάδα.

4ον θεωρεί ότι μπορεί να πάρει αυτά που θέλει ασκώντας ένα είδος μπούλινγκ και αμφισβήτησης κυριαρχίας προς την Ελλάδα, διαταράσσοντας την κατοχή και τη νομή μας, με σκοπό σε βάθος χρόνου και με υπομονή να της επιδικαστούν από κάποιο διεθνές αρμόδιο όργανο, τυχόν (μερικά) κυριαρχικά δικαιώματα (δηλ. επί της κυριότητάς μας), τα οποία θα έχει κερδίσει με μία ιδιότυπη *sui generis* "χρησικτησία", έστω και εάν το διεθνές δίκαιο δεν αναγνωρίζει την χρησικτησία όπως το αστικό δίκαιο.

Και δυστυχώς έχουμε τέτοια παραδείγματα που η διεθνής Κοινότητα αναγνώρισε καταπατήσεις "χρησικτησίας", όπως το 1939, όταν κατόπιν καταπάτησης της Αλεξανδρέττας της Συρίας, ένα δημοψήφισμα παρωδία, και τη συναίνεση των Γάλλων η πόλη πέρασε από τη Συρία στην Τουρκία!

Το ίδιο δεν προσπαθεί να κάνει επί 49 χρόνια στην Κύπρο; Στα Ιμια και στις "γκρίζες ζώνες" του Αιγαίου, στη Θράκη και ήδη στη θάλασσα νότια της Κρήτης με το ακυρώσιμο σύμφωνο με τη Λιβύη, το οποίο *contra legem* παράγει αποτελέσματα (βλ πρόσφατη δηλωση της ENI SpA), μέχρι να ακυρωθεί από αρμόδιο διεθνές όργανο, αν και εφόσον προσβληθεί και εάν ακυρωθεί;

Σε επίρρωση αυτού, οι Βόρειοι γείτονές μας, δεν κέρδισαν τ' όνομα Μακεδονία (έστω με τον επιθετικό προσδιορισμό Βόρεια) επειδή τάχα το χρησιμοποιούσαν κι αυτοί επί κάμποσα χρόνια; "Χρησικτησία" ονόματος δεν έκαναν; που τόσο

η διεθνής κοινότητα, όσο και εμείς αναγνωρίσαμε; Άρα πως λέμε ότι δεν υφίσταται "χρησικτησία" στο διεθνές δίκαιο; Μπορεί να μην υφίσταται θεωρητικά, αλλά υφίσταται στην πράξη και λέγεται παγίωση de facto καταστάσεων που στο τέλος είτε αποδέχεται ή πας σε ένοπλο πόλεμο και η παρούσα ιστορική στιγμή δεν ενδείκνυται.

5ον. Μας κυκλώνει και μας πολιορκεί με βάσεις της σε Αλβανία, Λιβύη, άριστες σχέσεις με Σκόπια κλπ.

6ον Η Τουρκία δεν θέλει να μας κατακτήσει κάνοντάς μας Τούρκους Πολίτες!!!

Δεν είναι ανόητη να θέλει 10 εκατομμύρια "ταραξίες" μέσα στους κόλπους της, που κάθε μέρα θα απεργούν και θα τσακώνονται μεταξύ τους. Όχι δεν θέλει τέτοιες "αναρχικές" εστίες, αφού θυμάται πολύ καλά τι γινόταν από το 1453 - 1922 (χοντρικά).

Η Τουρκία θέλει να μας έχει ως "υποτελή χώρα", που θα μας διαχειρίζεται για όφελός της έναντι τρίτων μεγάλων δυνάμεων, αποδεικνύοντας πως αυτή είναι ο ρυθμιστής/ κλειδοκράτορας της περιοχής και όχι η Ελλάδα.

Προσέξτε τη σημειολογία των Γειτόνων:

29 Μαΐου 2020 το Πορθητής (Fatih) ξεκίνησε για τη Μαύρη Θάλασσα

29 Μαΐου 2020 Navtex νότια της Κρήτης με κωδικούς ονομάτων:

NE - MUTLU - TÜRKÜM & DİYENE AREA, που μας παράγουν το Κεμαλικό ρητό: Ne mutlu Türküm diyene, δηλ. τί ευτυχία να λες είμαι Τούρκος! Κάτι που αντικρίζουν καθημερινά απέναντί τους στο βουνό γραμμένο και οι κάτοικοι της Λευκωσίας 29 Μαΐου 2020 πέταξε drone στα σύνορα του Εβρου με κωδικό: 1453 - TB2. Καθόλου τυχαίο!

Ιούλιος 2020, μετατροπή της αγιά Σοφιάς σε τζαμί, άτυπο χρίσμα Χαλίφη του Τούρκου Προέδρου.

Τα δε πλοία που κάνουν τις παραβιάσεις για

τάχα σεισμολογικές έρευνες και γεωτρήσεις έχουν τα ονόματα:

Fatih (προσωνύμιο) του Μωάμεθ, σημαίνει Πορθητής. Είχε μη Τουρκάλα μητέρα και το πιθανότερο αυτή που τον μεγάλωσε να ήταν Ελληνίδα χριστιανή. Ο Πορθητής γνώριζε Ελληνικά (ομιλία & γραφή).

Orhan Gazi Bey: Γιός του ιδρυτή του οίκου των Οθωμανών Osman Gazi. Η Θεοδώρα Ιωαν. Καντακουζηνού ήταν μία εκ των συζύγων του.

Barbaros (προσωνύμιο) του Hayreddin Paşa. Σημαίνει κοκκινογέννης, από το Ιταλικό Barbarossa. Καταγόταν από μητέρα χριστιανή, χήρα ιερέα, ο δε 2ος σύζυγός της Γιακούμπ, και πατέρας του Hayreddin, μάλλον ήταν Έλληνας ή Αλβανός Σπαχής από τα Γιαννιτσά. Ο Hayreddin γεννήθηκε στη Γέρα της Λέσβου.

Oruç Reis (Προφέρεται Ορούτς Ρείς και όχι Ρείς και σημαίνει Καπετάνιος), ήταν ο μεγάλος αδελφός του Hayreddin Paşa Barbaros.

Κλείνω με τη σημειολογία των ημερομηνιών οροσήμων που θέτει ο Τούρκος Πρόεδρος ως δεσμεύουσες τις μελλοντικές ηγεσίες και λαό:

29.10.2023: 100 χρόνια από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας.

2053: 600 χρόνια από την Άλωση (1453), η Τουρκία θέλει να είναι G7 από G20, που είναι σήμερα.

2071: 1000 χρόνια από τη μάχη στο Μάτζικερτ (26.08. 1071). Η Τουρκία θέλει να είναι στις 3 παγκόσμιες δυνάμεις που θα ορίζουν το μέλλον της ανθρωπότητας.

- Απέναντι στη σημειολογία της Τουρκίας, εμείς έχουμε το 1821 - 2023, που αντί για πηγή ενότητας, αποτελεί άλλη μία πηγή διχόνοιας δολερής (πχ ποιος ξεκίνησε πρώτος την επανάσταση, αν ήταν ταξική ή εθνική κ.ά).

Η τραγικότητα της φυλής σε όλο της το μεγαλείο.

Του Γρηγόρη Γαϊτανάρου
Δικηγόρου Πειραιά

Το χρονικό ενός δικαστικού αντιπροσώπου

Υποβάλλεις αίτηση προτίμησης. Διορίζεσαι. Παρακολουθείς κάνα-δυο σεμινάρια από τον Σύλλογο και παραλαμβάνεις τον διορισμό σου από την Εισαγγελία του Πρωτοδικείου. Έπειτα, τον εκλογικό σάκο από τον Δήμο. Ετοιμάζεις τα βιβλία. Την επομένη, το εκλογικό τμήμα. Ξημερώνουν εκλογές. Ξυπνάς αχάραγα και ανοίγεις το τμήμα. Ώρα 7:00, η ψηφοφορία αρχίζει. Αν είσαι τυχερός και έχεις εφορευτική επιτροπή, καλώς. Αν έχεις και συνετούς εκλογικούς αντιπροσώπους ακόμη πιο καλώς. Σβήνει-γράφει ονόματα ο γραμματέας, σφραγίζεις-μονογράφεις φακέλους εσύ, τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής ετοιμάζουν πακέτα ψηφοδέλτια. Αν δεν έχουν προσέλθει, δίνουν χέρι βοηθείας οι εκλογικοί αντιπρόσωποι ή παίρνουν τα ψηφοδέλτια μόνοι τους οι εκλογείς. Οι τελευταίοι, μπαίνουν στο παραβάν, κάνουν ό,τι τους φωτίσει ο Θεός κι έρχονται μπροστά σου. Τραβάς το βιβλίο της εκλογικής νομοθεσίας παραπέρα, απελευθερώνεται η σχισμή της κάλπης, η ψήφος τους πέφτει μέσα. Έτσι πάει μέχρι και τις 19:00. Στο μεταξύ, πολλά μπορεί να συμβούν: απόπειρες να βγουν σφραγισμένοι και μονογεγραμμένοι φάκελοι εκτός του εκλογικού τμήματος, εντάσεις μεταξύ εκλογικών αντιπροσώπων ή εκλογέων, υπερήλικες που θα σου ζητήσουν να ψηφίσεις γι' αυτούς «ένα καλό παιδί, όποιο θέλεις εσύ», ακόμα και άνθρωποι που δεν πιστεύουν στην εκλογική διαδικασία και έχουν έρθει μόνο και μόνο για να τη σαμποτάρουν. Η δουλειά σου είναι να διατηρήσεις την τάξη. Έτσι όπως ορίζει ο νόμος, η συνείδηση και η ηθική σου. 19:05 κλείνεις την πόρτα του

τμήματος. Αλλάζεις τη διαρρύθμιση του χώρου, κάνεις μια εισαγωγή σ' αυτούς που θα παραμείνουν στην καταμέτρηση (για να βρίσκεστε στην ίδια σελίδα), ανοίγεις την κάλπη. Μετράς τα ψηφοδέλτια και κοιτάς αν συμφωνεί ο αριθμός τους με τον αριθμό των ψηφισάντων. Και συνεχίζεις: διαλογή υπέρ συνδυασμών, διαλογή υπέρ υποψηφίων, διασαφηνίσεις περί εγκυρότητας ή ακυρότητας ψηφοδελτίων, tablet και μετάδοση αποτελεσμάτων. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, ο αγγελιοφόρος του Δήμου θα σ' έχει ζαλίσει για το τηλεγράφημα. Δουλειά σου είναι να κάνεις σωστά αυτό για το οποίο διορίστηκες και όχι να τον διευκολύνεις. Εσύ έχεις την ευθύνη εξάλλου. Όταν έρθει η ώρα, του δίνεις ό,τι είναι να του δώσεις, «κλείνεις» τα βιβλία, αφήνεις το τμήμα σε μια κατάσταση σχετικά καλή -όχι σαν τον Αρμαγεδδών-, ρίχνεις τον σάκο στον ώμο, πας στο Πρωτοδικείο. Περιμένεις στην ουρά, παραδίδεις ό,τι έχεις σε δικαστήριο και Περιφέρεια και γυρνάς σπίτι σου. Κάνεις ένα μπάνιο σκεπτόμενος την ημέρα που πέρασε, η οποία θα μπορούσε να μοιάζει με δυο-τρεις μέρες μαζί. Πέφτεις για ύπνο.

Φροντίζεις να μην δουλεύεις την αυριανή. Ξυπνάς, όσο πιο αργά σου επιτρέπεται -βλ. παιδιά, σκυλιά κ.α.- κι έρχεσαι αντιμέτωπος με τον αντίκτυπο των πανελλαδικών αποτελεσμάτων, ένα μέρος των οποίων έβγαλες κι εσύ. «Αυτό ήταν;», θ' αναρωτηθείς. «Αυτό είναι», η απάντηση και μένει να αποφασίσεις αν στην πρώτη ευκαιρία θα το ξανάκανες ή δεν θα το ξανάκανες τότε σου.

In memoriam Αλέξανδρου Ανδρουλάκη

Ο Δικηγορικός σύλλογος πρόσφατα αποχαιρέτησε τον Αλέξανδρο Ανδρουλάκη.

Ο εκλιπών γεννήθηκε στις Καλύβες Κρήτης το 1933, παντρεύτηκε την Βασιλική Δεσποτοπούλου συμβολαιογράφο και απέκτησαν δύο παιδιά την Αργυρώ και την Άννα .

Γράφτηκε στον ΔΣΠ το έτος 1961 και παραιτήθηκε το 2016 συμπληρώνοντας 55 χρόνια

συνεχούς δικηγορίας.

Υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της γενιάς του στον Δικηγορικό Σύλλογο με αξιέπαινη δράση στα κοινά των Δικηγόρων και για το λόγο αυτό οι συνάδελφοί του τον αντάμειψαν με την εμπιστοσύνη τους και τον εξέλεξαν επανειλημμένως Πρόεδρο του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Πειραιά. Τα θερμά μας συλλυπητήρια στην οικογένειά του.

In memoriam Παναγιώτας Σκλαβούνου (1956-2023)

Έφυγε πρόωρα από κοντά μας η Γιώτα Σκλαβούνου, εκλεκτή συναδέλφος και φίλη.

Η Γιώτα υπήρξε μία αγωγίστρια με αξίες και αρχές.

Ήταν μία κατ' εξοχήν μαχόμενη δικηγόρος, συναδελφική και αγαπητή σε όλους, πάντα με το χαμόγελο στα χείλη και με σπάνια εφηβική ενεργητικότητα. Διέθετε εκπληκτικό χιούμορ, το οποίο γινόταν καυστικό όταν αναφερόταν στο εαυτό της. Με περισσή αξιοπρέπεια και δύναμη αντιμετώπισε για χρόνια την επάρατο νόσο. Ήταν σπουδαία μάνα και σύζυγος και δεν το έβαζε ποτέ κάτω στις δυσκολίες. Μητέρα δύο υπέροχων παιδιών, του Σωτήρη και της Μαργαρίτας, για τα οποία δικαίως

ήταν ιδιαιτέρως περήφανη.

Γεννήθηκε το 1956 στο Βασιλικό της Χαλκίδας. Αποφοίτησε από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών το 1979. Πραγματοποίησε την άσκησή της στο δικηγορικό γραφείο του Πλούταρχου Ηλιάδη από το 1979 έως το 1981. Το 1982 ορκίστηκε δικηγόρος στο Πρωτοδικείο Πειραιά και αμέσως μετά εγγράφηκε στο Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά. Άσκησε πραγματική και ενεργό δικηγορία από το 1982 έως το έτος 2012, οπότε και συνταξιοδοτήθηκε. Για το ήθος και την επιστημοσύνη της ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά τής απέναιμε τον τίτλο της επίτιμης Δικηγόρου.

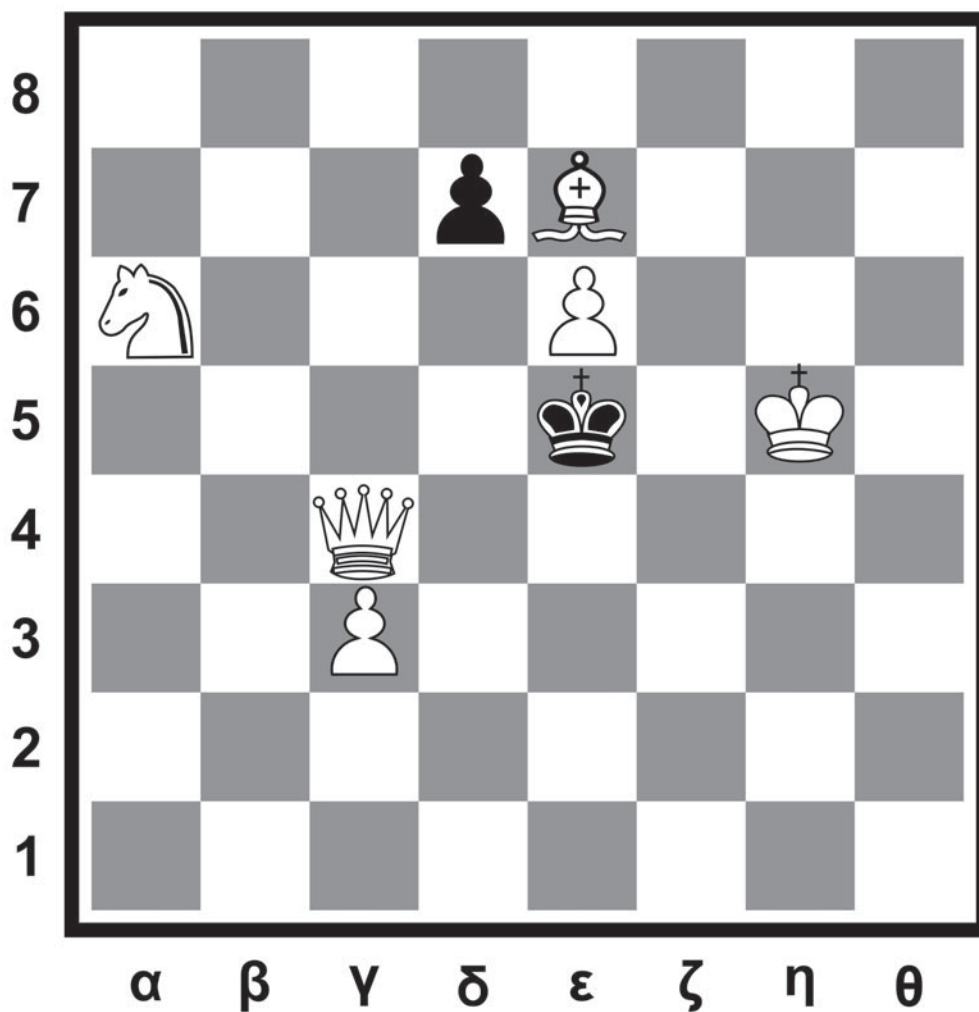
Η αγάπη μας και η εκτίμησή μας θα σε συντροφεύουν στο μακρύ σου ταξίδι.

ΣΚΑΚ

Επιμέλεια **Θεοδώρου Σαρρή**
Δικηγόρου Πειραιά

Λευκά Pη5, Bγ4, Aε7, Στρ. γ3, ε6 (5)

Μαύρα: Pε5, Στρ. δ7

Παίζουν τα λευκά και κάνουν MAT σε δύο (2) κινήσεις

Λύση:
Pη6
Τα Μαύρα έχουν να ειπώσουν:
δ7-δ6 ή δ7ΧΕ6
και στις δύο περιπτώσεις
Bδ4 + Mat

